

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift
til
de offentlige Aarsprøver
i
Odense kommunale Skoler

April 1908.

Ved
Theodor Siersted,
Skoleinspektør.

Indhold:

- Kort Oversigt over Odense Skolevæsenes Udvikling $\frac{1}{10}$ 1874
— $\frac{1}{9}$ 1907.
- A Beretning om Odense offentlige Skolevæsen for Aaret 1907.
  - B. do. - Mulernes Legatskole for Aaret 1907.
  - C. do. - de private Skoler for Aaret 1907.
  - D. Skolestatistik for Odense Købstad.
  - E. Aarseksamen i Odense kommunale Skoler 1908.

Poul Søndergaards Bogtrykkeri, Odense.

Statens pædagogiske Studiesamling
København

Kort Oversigt

over

Odense kommunale Skolevæsens Udvikling

i Tidsrummet 1. Oktbr. 1874—1. Septbr. 1907.

Ved

Theodor Siersted,
Cand. theol., Skoledirektør.

I.

Ved Skoleplanen af 22. Februar 1873, hvis Udarbejdelse hovedsagelig skyldtes den dygtige Skolemand, Pastor *Johannes Møller*, blev der for Odense offentlige Skolevæsen fastslaaet en helt ny Ordning, som for alt væsentligt holdt sig uforandret i henved en Menneskealder.

Dens Hovedtræk var følgende:

»Den betalende Borgerskole for Drengene« (oprettet 1855) blev nedlagt til Fordel for den nu oprettede »Møllernes Legatskole«, medens »den betalende Borgerskole for Piger« (oprettet 1857) bibeholdtes, dog kun med tre Klasser i Stedet for de fire, den hidtil havde havt.

De mange spredte »Friborgerskoler« og »Almueskoler«, der i Slutningen af Aaret bestod af Friborgerskolen for Drengene, Graabrødreskolerne Nr. 1, 2 og 3, St. Knuds Skole, Elementarskolen og Forberedelsesskolerne Nr. 2 og 3 — alle for Drengene, samt Friborgerskolen for Piger, Frue Skolerne Nr. 1, 2, 3 og 4 og Forberedelsesskolerne Nr. 1, 2 og 4 — alle for Piger, blev *samlede til een Borgerskole*, der deltes i en Drengborgerskole og en Pigeborgerskole, hver med Afdelinger paa 4 Klasser. For Smaa børnene oprettedes det fornødne Antal Forberedelsesskoler hver med 2 Klasser.

Alle Pigeklasserne, baade Betalingskolens, Borgerskolens og Forberedelsesskolernes, kunde samles i den nye, store Pigeskole i Klaragade (opført 1873—74, indviet d. 6. Juli 1874), Drengborgerskolen var til Huse i den gamle Latinske, der laa mellem Flakhaven og Klingenberg, og endelig fik Drengforberedelsesskolerne Lokaler i den gamle Skolegaard, der udgjorde Raadhusets søndre Fløj ud mod St. Knuds Kirke. Bygningen havde hidtil været benyttet af den betalende Borgerskole for Drengene, men

var nu bleven ledig ved denne Skoles Omdannelse og Flytning til »Mulernes Legatskole«s nye Bygning i Overgade 66.

Børneantallet var ved Slutningen af Aaret 1874 følgende;

I Drengborgerskolen	421	Børn, ford. i Afd. A, B og C,	ialt 12	Klasser
- Pigeborgerskolen	413	— — — A, B og C,	— 12	—
- Drengforb.skolerne	259	— — — fire Skoler	— 8	—
- Pige do.	185	— — — tre Skoler	— 6	—
- den bet. Pigeb.skole	87	— — — —	— 3	—
		Ialt 1370 Børn		41 Klasser

Udgifterne til Skolevæsenet i Aaret 1874 androg 49981 Kr. 59 Øre.

Lærerpersonalet bestod samtidig af 11 fast ansatte Lærere, 15 Lærerinder, 1 Timelærer i almindelige Fag og 3 Timelærere i Sang og Gymnastik — ialt 30 foruden Skoleinspektøren, hvem der oprindeligt var tillagt 18 Undervisningstimer om Ugen, hvilket Antal et Par Aar efter reduceredes til 9 og senere helt bortfaldt.

Ledelsen af dette Skolevæsen, der hidtil havde været forenet med en gejstlig Embedsstilling, skulde ifølge Skoleplanen varetages af en særlig Skoleinspektør. Til dette Embede udnævntes Seminarist, cand. phil. J. M. Torup (f. $\frac{7}{1}$ 1836, † $\frac{13}{3}$ 1892) efter at den fungerende Skoleinspektør, Pastor Johs. Møller, under $\frac{15}{5}$ 1874 var bleven udnævnt til residerende Kapellan ved Frue Kirke i Odense; Embedet tiltraadtes fra 1. Oktober at regne.

En ret ejendommelig Ændring i Skoleplanens § 13, hvorved Borgerskolens Pigeklasser fik 12 (tolv) i Stedet for 9 Timers Haandarbejde om Ugen, blev foreslaet af Skolekommissionen og virkelig gennemført, skønt Skoledirektionen gentagende udtalte sin Betænkelighed ved at henlægge saa stort et Timetal til dette Fag.

Derefter fik *Læseplanerne* følgende Form, der for alt væsentligt forblev uforandret indtil 1. Maj 1882:

Klasse	Forberedelsesskolerne.		Drengeskolen.				Pigeborgerskolen.				Den betalende Borgerskole for Piger.		
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	I	II	III	IV	I	II	III
Religion	»	$\frac{3}{2}$	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4
Dansk, mundtlig	6	8	6	5	4	4	5	5	4	4	4	4	5
Stil og Skrivning	5	2	5	4	3	2	4	3	3	3	4	3	2
Regning	4	5	4	3	3	3	3	3	3	3	5	3	3
Historie	»	»	2	3	3	2	2	2	2	2	3	2	2
Geografi og Naturhist.	»	»	»	2	2	3	»	1	2	2	4	4	4
Tegning	»	»	»	»	2	3	»	»	»	»	»	2	2
Gymnastik	»	»	2	2	2	2	»	»	»	»	»	»	»
Haandarbejde	»	»	»	»	»	»	12	12	12	12	9	9	8
Sang	»	»	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Tysk	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	3
Anskuelsesundervisn.	$\frac{6}{2}$	$\frac{3}{2}$	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
	18	18	24	24	24	24	31	31	31	31	34	35	35

Medens disse Læseplaner nu i nogle Aar forbleve uforandrede, varede det ikke længe, før Spørgsmaalet om nye Bygninger for Drengeskolen kom paa Dagsordenen. De gamle Skoler, særlig den »gamle Latinskole«, befandt sig i en »mangelfuld Tilstand«, og Byraadet tog derfor i Sommeren 1876 paa Foranledning af Skoleudvalget under Overvejelse, om det ikke maatte være rigtigt at samle alle Drengeklasseerne i eet Bygningskompleks ligesom sket var med Pigeklasseerne. Man enedes hurtigt herom og ligeledes om at opføre Bygningerne paa en af Kommunen for et Beløb af 28902 Kr. erhvervet, ca. 16000 □-Al. stor Grund mellem Slotsgaden og Graabrødre Hospital — saafremt man kunde komme overens med Hospitalsdirektionen om Tilvejebringelse af passende Adgang til den paatænkte Skole over Hospitalets Grund.

Om dette sidste Spørgsmaal førtes ret langvarige Forhandlinger, der endte med, at Justitsministeriet vel ikke kunde samtykke i, at Hospitalet efterkom Byens Ønske om at faa anlagt en Gade mellem Hospitalsbygningerne og Præstegaarden, men var villigt til at imødekomme Byraadets i Skrivelse af 15. Maj 1877 subsidiært fremsatte Ønske om en Fodsti sammesteds. Den endelige Ordning blev i Overensstemmelse hermed vedtaget paa et Møde d. 18. Marts 1878. Allerede den 16. n. M. vedtog man at opføre Bygningerne efter Arkitekt *Lendrofs* Plan.

De stilfulde, smukke og endnu den Dag i Dag tidsvarende Skolebygninger opførtes saa i Aarene 1878—79 med en Bekostning af henved 160,000 Kr. De indviedes den 2. Januar 1880 og toges i Brug den 7. s. M. I 1893 fik denne Skole Navnet »Drengborgerskolen i Jernbaneanegade«, efter at en Gade af dette Navn var bleven anlagt fra Stationspladsen gennem Slottets Køkkenhave og Hospitalets Grund til Graabrødreplads.

I Skolekommissionsmødet d. 7. Maj 1880 forelagde Skoleinspektøren et Forslag til nogle mindre *Ændringer i Læseplanen*, hvorved navnlig tilsigtedes at skaffe Undervisningen i Naturkundskab en gunstigere Stilling ved i nogen Grad at indskrænke Timetallet i Dansk og Religion. Skolekommissionen bifaldt Forslaget, som efter en Del Forhandling tiltraadtes af Skoledirektionen i Skrivelse af 18. Marts 1882, hvorefter nedenstaaende Læseplan for Børgerkolerne traadte i Kraft fra Skoleaarets Begyndelse d. 1. Maj s. A. I Læseplanen for Forberedelsesskolerne skete foreløbig ingen Forandring; ganske vist havde man drøftet et Forslag om at give Drengforberedelsesskolerne 2den Klasse 24 i Stedet for 18 egentlige Timer — men denne Plan lykkedes det først to Aar senere at realisere.

Klasse	Drengborgerskolen.				Pigeborgerskolen				Den betalende Børger-skole for Piger.		
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III
Religion	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4
Dansk	8	6	5	4	6	5	5	5	5	5	4
Skrivning	2	2	1	1	2	2	1	1	4	3	2
Skriftlæsning	»	»	1	1	»	»	1	1			
Regning	4	4	3	3	3	3	3	3	5	3	3
Historie	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2
Geografi	»	2	2	1	»	1	1	2	2	2	2
Naturhistorie	1	1	1	1	1	1	1	1	$2\frac{1}{2}$	2	2
Naturlære	»	»	»	2	»	»	»	»	»	»	»
Tegning	»	»	2	3	»	»	»	»	»	2	2
Sang	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Gymnastik	2	2	2	2	»	»	»	»	»	»	»
Haandarbejde	»	»	»	»	12	12	12	12	9	9	8
Tysk	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	3
	24	24	24	24	31	31	31	31	34	36	34

I Slutningen af 1882 og i Begyndelsen af det følgende Aar foretog Stiftsfysikus Trautner en Undersøgelse af Skolebørnenes Helbredstilstand. Det viste sig derved, at medens Sundhedstilstanden for Drengenes Vedkommende i det hele var særdeles god, kunde kun ca. 60 % af Pigerne betegnes som raske, og Fysikus henpegede i den Anledning paa det gavnlige i at indføre Gymnastik og Badning i Pigeskolen.

Spørgsmaalet om Gymnastik for Pigerne var ingenlunde nyt her i Byen — allerede i 1875 havde Skoledirektionen i Skrivelse af ¹⁰/₁₁ henledet Opmærksomheden derpaa; nu tog Byraadet sig af Sagen, skrev til Skoleudvalget derom og opfordrede dette til eventuelt at fremkomme med Forslag desangaaende til Budgettet for 1884.

Tanken om Skolebade fandt ligeledes fuld Forstaaelse, men ingen af disse Ideer kunde ret vel realiseres, før en Udvidelse af Skolelokalerne havde fundet Sted. En saadan lod imidlertid ikke længe vente paa sig. Allerede i 1881 var den store Pigeskole fuldt optagen, og man havde derfor successive inddraget nogle Lærerlejligheder i den lige over for Skolen liggende ældre Bygning og i Bindingsværksbygningen ud mod Holsedore og indrettet dem til Skolebrug; i den sidstnævnte havde man indrettet Lokaler for Undervisningen i Haandgerning.

Nu — i August 1884 — fremkom Skoleudvalget med en udførlig Redegørelse for Pladsforholdene og Forslag om Opførelse af en ny Pigeskole samt et Gymnastikhus, hvilket Forslag endelig vedtoges af Byraadet d. ²²/₅ 85, hvorefter Skolen i Holsedore med tilhørende Gymnastikhus opførtes i 1886—87 efter Arkitekt, kgl. Bygningsinspektør Vilh. Petersens Tegninger. Samtidig med at der saaledes tilvejebragtes nye, tidssvarende Skolelokaler, udarbejdede Skoleinspektøren en *ny Læseplan*, i hvilken *Gymnastikken optoges som obligatorisk Fag for Pigerne*, der hertil afgav en Del af deres mange Haandgerningstimer. Tillige stillede han Forslag om at genoprette den 4de Klasse, som den betalende Borgerskole for Piger ved Omordningen efter Planen af 1873 havde mistet, samt at optage Verdenshistorie og Gymnastik blandt Skolens Undervisningsfag.

Ved Begyndelsen af Skoleaaret 1887—88 havde Læseplanen derefter følgende Form:

Klasse	Dr. forb. skolen.		Drengeskolen.				Pige- forb. skolen.		Pigeborger- skolen.				Den betalende Borgerskole for Piger.			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Religion	1	2	4	3	4	3	1	2	4	4	4	3	3	3	3	3
Dansk	9	10	8	5	5	5	9	8	6	6	6	6	8	6	5	5
Skrivning	4	6	2	2	1	1	4	4	2	2	1	1	3	2	2	2
Skriftlæsning	"	"	"	"	1	1	"	"	"	"	1	1				
Regning	4	6	4	4	3	3	4	4	3	3	3	3	4	4	3	3
Tegning	"	"	"	"	2	2	"	"	"	"	"	"	"	"	3	3
Danmarkshistorie	"	"	2	2	2	2	"	"	2	2	2	2	2	2	2	2
Verdenshistorie	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2	2
Geografi	"	"	"	2	2	1	"	"	1	1	1	2	2	2	2	2
Naturhistorie	"	"	1	1	1	1	"	"	1	1	1	1	2	2	1	1
Naturlære	"	"	"	"	"	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Tysk	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	3	3	3
Sang	"	"	"	1	"	1	"	"	1	"	1	"	2	2	1	1
Gymnastik	"	"	2	2	2	2	"	"	2	2	2	2	2	2	2	2
Haandarbejde	"	"	"	"	"	"	"	"	9	9	9	9	6	6	6	6
	18	24	24	24	24	24	18	18	31	31	31	31	34	34	35	35

Ligesom Odense saaledes var en af de første, om ikke den første Provinsby her i Landet, der indførte Gymnastik for Piger i Folkeskolen, saaledes gik Byen ogsaa i Spidsen med Hensyn til *Skolebade*. I Skrivelse af 30. April 1887 henstillede Borgmesteren, nuværende Conferensraad Koch til Skoleudvalget at overveje, om der ikke kunde indrettes Skolebade i den nye Pigeskole, en Henstilling, som strax toges til Følge. De fornødne Midler bevilgedes af Byraadet, hvorefter Badene indrettedes og toges i Brug d. 16. Oktbr. s. A.

Derefter indrettedes Skolebade ogsaa i Drengeskolen og i de senere opførte Skoler.

Næppe var saaledes Pigeskolernes Forhold ordnede, før Skoleudvalget paany — i Skrivelse af ^{17/11} 1887 — maatte gøre Indstilling om nye Skolelokaler. Tilgangen af Elever var stadig stigende, og det lod sig forudse, at Drengeskolen i Løbet af det kommende Aar vilde blive fuldt optagen. Forhandlingerne endte med, at Byraadet d. ^{16/3} 1888 vedtog at bygge en Skole i Kræmmermarken (»Østre Kommuneskole«). Den opførtes i Aarets Løb efter Tegning af Stadens Bygningsinspektør og toges i Brug det følgende Aar.

Samtidig oprettedes efter Inspektør Torups Forslag af ^{13/8} 1888 en »Ekstraklasse« for flinke Dreng, der havde gennemgaaet Borgerskolens sædvanlige Klasser. Under

visningen i Geografi og Naturhistorie inddroges, og Undervisningen i Religion og Regning afkortedes til Fordel for Indførelsen af de nye Fag: Arithmetik, Geometri og geometrisk Tegning. Undervisningen i denne nye Klasse, der knyttedes til Afdeling D, tog sin Begyndelse den 1ste Maj 1889.

Denne lille Udvidelse af Drengborgerskolen tilfredsstillende imidlertid ikke de mange Borgere, som vel ønskede en fyldigere Undervisning for deres Børn end den, Borgerskolen kunde byde, men som ikke havde Raad til at sætte dem i højere Skoler. De indgav da under ^{10/5} 1890 et Andragende til Byraadet om, at der maatte blive oprettet en Drengeskole med Heldagsundervisning i Lighed med den tidligere eksisterende betalende Drengborgerskole eller nuværende Mulernes Legatskole. Efter langvarige Forhandlinger afgjordes denne Sag saaledes, at Byraadet i Mødet d. 4. Septbr. 1891 vedtog at udvide Mulernes Legatskole og give den en ny Bygning.

Den 28. Januar 1890 approberede Ministeriet efter Byraadets Anmodning et Tillæg til Skoleplanen angaaende Lønningerne*), hvorved der fastsattes et Minimumsbeløb af 12 Kr. pr. Td. Byg samt følgende Alderstillæg for det fast ansatte Personale:

For Lærere paa højest Løn	100	Kr.	hvert 5. Aar	indtil	300	Kr.
- Lærerinder	—	—	66 ² / ₃	»	—	—
- Lærere paa lavest Løn	50	»	—	—	—	150
- Lærerinder	—	—	33 ¹ / ₃	»	—	—
						100

Samtidig fik Lærerinderne ved Forberedelsesskolerne en Begyndelsesløn af 600 Kr. med Alderstillæg af 100 Kr. hvert 5. Aar indtil 300 Kr. og Haandgerningslærerinderne en Begyndelsesløn af 560 Kr. med samme Alderstillæg.

*) Se Od. Byr. Forhdl. 1889 p. 235 ff.

II

D. 18. Marts 1892 afgik Skoleinspektør *Torup* ved Døden efter længere Tids Svagelighed, under hvilken Læreren *Dændler* havde været konstitueret i Embedet.

Til hans Eftermand udnævntes under 22. Juni 1892 hidtilværende Overlærer og Skoleinspektør i Kolding cand. theol. P. Th. E. Siersted, der tiltraadte Embedet i Juli s. A.

Paa dette Tidspunkt havde Skolevæsenet følgende Omfang:

Drengborgerskolen havde 8 hele Afdelinger A—H samt tre Klasser af Afd. J, ialt 34 Klasser. *Pigeborgerskolen* bestod af 7 hele Afd. A—G samt $\frac{1}{2}$ Afd. H, ialt 30 Klasser, 17 *Forberedelsesskoler* (Nr. 1—17) havde 34 Klasser, og *den betalende Borgerskole for Piger* 4; der var saaledes i det hele 103 Klasser.

Elevantallet var ved Udgangen af 1892 ialt 3355, nemlig 1738 Dreng og 1617 Piger (deraf 125 i *Betalings-skolen*); *Udgiften til Skolevæsenet* androg samme Aar 105,476 Kr. 20 Øre, og *Lærerpersonalet* bestod af 27 Lærere og 45 Lærerinder, ialt 72, af hvilke kun 20 Lærere og 18 Lærerinder vare fast ansatte af Skoledirektionen. Hele Resten — ikke blot de 8 ueksaminerede Haandgerningslærerinder og det almindelige Timelærerpersonele, der bestod af 7 Lærere og 6 Lærerinder, men ogsaa 13 Lærerinder ved *Forberedelsesskolerne*, af hvilke ikke mindre end de ti vare eksaminerede — var ansat paa forskellig anden Maade og lønnet efter særlige Lønningsbestemmelser. Det var et Forhold, som ikke blot var ret usædvanligt, men som ogsaa havde en uheldig, hæmmende Indflydelse paa det øvrige Lærerpersoneles Oprykning til højere Løn, og Skoleinspektøren henledte derfor i gentagne Skrivelser (^{30/9} 1895 og ^{30/10} 1897) Byraadets Opmærksomhed paa Sagen (jfr. Odense Byraads Forhandlinger for Aaret 1897 pag. 124 f.). Han gjorde gældende, at Skoleplanens herhenhørende Bestemmelser burde forstås saaledes, at Halvdelen af det til enhver Tid tilstedeværende Antal Lærerinder ved *Forberedelsesskolerne* skulde have fast Ansættelse. Ministeriet bifaldt denne Opfattelse, og ikke mindre end 6 af de omhandlede Lærerinder blev d. 1. Marts 1898 fast ansatte af Skoledirektionen. En Bestemmelse i Ministeriets Cirkulære af 11. April 1899 løste endelig hele dette Spørgsmaal paa en for Lærerpersonelet fuldt tilfredsstillende Maade.

Med Hensyn til *Fordelingen af Lærerpersonalet* forefandt den Ordning, at Undervisningen i hver enkelt Forberedelsesskole meddeltes af 1 Lærerinde, i hver af Borgerskolens Drengesafdelinger af 2 Lærere og i hver af dens Pigeafdelinger af 2 Lærerinder og 1 Haandgerningslærerinde — alt dog fraeregnet Undervisningen i enkelte Fag som Sang, Gymnastik, deivis ogsaa Tegning og Fysik, der i Reglen gaves af særlige Faglærere.

Det ledende Princip i denne Ordning blev nu yderligere gennemført, idet hver enkelt Forberedelsesskole blev knyttet til sin bestemte Borgerskoleafdeling: Forberedelsesskole Nr. 1 til Afd. A, Nr. 2 til Afd. B o. s. v., hvorved et nærmere Samarbejde mellem de paagældende Lærerkæfter muliggjordes. I Aaret 1893 fik »Mølnernes Legatskole« en ny Skolebygning (paa Hunderupvej 17), og Skolen i Overgade 66 overgik derefter til det almindelige Skolevæsen. Denne toges i Brug i Januar 1894 af nogle Forberedelsesskoler, i hvilke man forsøgsvis indførte Fællesundervisning for Dreng og Piger. Forsøget var for saa vidt tilfredsstillende, som det ikke viste sig at medføre Ulemper af nogen Art, men paa den anden Side fandt man ingen Grund til at fortsætte med denne Skoleform, da der nogle Aar senere ved Udarbejdelsen af en ny Skoleplan frembød sig god Lejlighed til helt at gennemføre Afdelingsprincippet.

I Skrivelse af 22. Febr. 1895 fremsatte Skoleinspektøren Forslag til en *ny Undervisningsplan* for den almindelige Borgerskole, dels fordi det i Aarenes Løb havde vist sig, at en Revision af den gældende Plan kunde være ønskelig — særlig Geografiundervisningen var ugunstigt stillet med Hensyn til Timetallet — og dels og fornemmelig fordi der fra hans Formands Tid henstod et uløst Spørgsmaal om Sangundervisningen i denne Skole.

Ministeriet havde efter Fremkomsten af *Sangregulativet af 21. Januar 1889* gentagne Gange — senest i Skrivelse af 24. Septbr. 1892 — udtalt, at Skolens Sangundervisning ikke var tilfredsstillende, idet to Klasser, hver med indtil 36 Elever, undervistes samtidig i hver enkelt Sangtime. Man fordrede, at denne Undervisning skulde meddeles hver enkelt Klasse for sig eller — om to Klasser sloges sammen — ikke over 50 Elever paa en Gang. Da Byraadet ikke vilde gaa ind paa forøgede Udgifter i denne Anledning (se bl. a. Byraadets Forhandlinger for 1891 p. 248), blev der kun den Udvej tilbage at ændre Timefordelingen for de enkelte Fag. Skoleinspektørens Forslag i denne Henseende bifaldtes af Skolekommission

og Byraad og approberedes af Skoledirektionen d. 22. Februar 1896. Læseplanen havde derefter følgende Indhold:

	Dreng- og Fællesforber.sko-lerne.		Pigeforberedelses-skolerne.		Drengbor-gerskolen.				Pigeborger-skolen.			
	1. Kl.	2. Kl.	1. Kl.	2. Kl.	1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.	4. Kl.	1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.	4. Kl.
Religion	1	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3
Dansk	9	10	9	8	7	5	6	5	6	6	6	6
Skrivning	4	6	4	4	2	2	2	1	2	2	2	1
Regning	4	6	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3
Tegning						1	2	2				
Historie					2	2	2	2	2	2	2	2
Geografi					1	2	2	2	1	1	2	2
Naturhistorie					1	1	1	1	1	1	1	2
Naturlære								2				
Sang					1	1	1	1	1	1	1	1
Gymnastik					2		2		2		2	
Haandarbejde									9	9	9	9
Sum	18	24	18	18	23	23	24	24	30	30	31	31

Tilgangen til Skolerne havde i de senere Aar været i stadig Stigning, og ved Udgangen af 1895 havde Skolevæsenet kun et Par vakante Klasseværelser i Østre Skole, medens alle de øvrige Skolebygninger var fuldt optagne. I Skrivelse af 16. Januar 1896 — aftrykt i Byraadets Forhandl. for 1896 pag. 39 — stillede Skoleinspektøren derfor Forslag om Opførelsen af en ny Skole i Byens vestlige Del, der efter en foretagen Optælling rummede et meget betydeligt Antal skolepligtige Børn. Forslaget vedtoges af Byraadet i Mødet d. 7. Febr. s. A., og Vestre Kommuneskole (nu Vestre Drengborgerskole) opførtes derefter i 1896—97 under Ledelse af Byens Bygningsinspektør *C. Christensen* efter Arkitekt *N. P. Jensens* Tegning.

Skolen indviedes d. 7. Oktober 1897 med Taler af Stiftsprovst *Balslev*, Borgmester *Simony* og Skoleinspektøren; et Kor af Skolebørn afsang de benyttede Salmer under Ledelse af Lærer *H. C. Rasmussen*.

D. 13. s. M. toges Skolen i Brug af Drengafdelingerne K og L samt Pigeafdelingen J med tilhørende Forberedelsesskoler. Samtidig flyttedes Forberedelsesskolerne

fra Overgade til deres respektive Borgerskoleafdelinger, og Bygningen, som derved blev ledig, afgav derefter Lokaler til den betalende Pigeborgerskole, som hidtil havde været til Huse i den store Pigeskole i Klaragade.

I 1887 var — som vi have set — denne Skoles gamle 4de Klasse bleven genoprettet; det lykkedes nu Skoleinspektøren under Budgetbehandlingen 1897 at gennemføre sit Forslag om at give Skolen yderligere en 5te (øverste) Klasse, der oprettedes den 1. April 1898 ved det nye Skoleaars Begyndelse. Som hidtil optoges Eleverne først i niars Alderen, i Reglen efter at have gennemgaaet en af Kommunens Forberedelsesskoler — en Oprykning til nye Klasser kunde saaledes finde Sted for hvert af Elevens syv første Skoleaar.

Skolens Læseplan, der approberedes d. 25. Juli 1898, fik følgende Form:

	Religion.	Dansk	Skrivning	Regning.	Tegning	Danmarkshist.	Verdenshist.	Geografi.	Naturhistorie.	Tysk.	Haandarbejde.	Sang.	Gymnastik.	Sum.
1. Klasse	3	6	3	4	»	2	»	2	2	»	6	1	2	31
2. Klasse	3	6	3	4	»	2	»	2	2	3	6	1	2	33
3. Klasse	3	5	2	3	2	2	2	2	2	3	6	1	2	35
4. Klasse	3	5	2	3	2	2	2	2	2	3	6	1	2	35
5. Klasse	3	5	2	2	2	2	2	2	4	3	6	1	2	36

Allerede i Skrivelse af 30. Septbr. 1895 havde Skoleinspektøren berørt Spørgsmaalet om en *Revision af Skoleplanen* for det kommunale Skolevæsen, men Sagen var stadig bleven udsat af Hensyn til, at en delvis ny Skolelov i nogenlunde nær Fremtid kunde ventes. Da endelig en saadan Lov udkom (den 24. Marts 1899) toges der straks fat paa Arbejdet. Skoleinspektørens Forslag vedtoges af Byraadet den 18. August 1899 og stadfæstedes af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 1ste April 1901; af dens Bestemmelser skal her anføres følgende:

Betalingsskolen for Piger har 5 Klasser, alle med Heldagsundervisning; dens Elever optages i Reglen først i 9 Aars Alderen efter at have gennemgaaet den almindelige Borgerskoles 2 yngste Klasser eller andtsteds erhvervet sig

de fornødne Forkundskaber, hvorfor Klasserne benævnes III—VII Klasse. Skolekontingentet er pr. Maaned: for 1 Barn 2 Kr., for 2 Børn fra samme Hjem 3 Kr., for 3 eller flere Børn fra samme Hjem 4 Kr.

Den almindelige Borgerskole bestaar saavel for Drenges- som for Pigeborgerskolens Vedkommende af sideordnede Afdelinger A, B, C o. s. v., hver med 6 eetaarige Klasser; de tidligere Forberedelsesskoler ere saaledes afløste af 1ste og 2den Klasserne.

Samtlige fast ansatte Lærere og Lærerinder lønnes efter den i Lov af 24de Marts 1899 § 20 angivne højeste Skala; de faste Timelærere og -lærerinder i alm. Undervisningsfag lønnes efter henholdsvis 1200 Kr. og 900 Kr. for 36 Timer om Ugen.

Ekstratimer ud over de pligtige 36 Timer om Ugen honoreres med 85 og 65 Øre pr. Time, henholdsvis for Lærere og Lærerinder; samme Betaling faa Gymnastiklærere og -lærerinder. De ikke fast ansatte Haandgerningslærerinder faa i de 5 første Aar af deres Tjenestetid 700 Kr., i de 5 næste 800 Kr., i de 5 følgende 900 Kr. og derefter 1000 Kr. aarlig, alt for 36 Timer om Ugen.

Vikartimer betales med 100 Øre og 75 Øre pr. Time, naar de besørger af fast ansatte Lærere og Lærerinder, ellers i Reglen med henholdsvis 75 Øre og 60 Øre.

I Sygdomstilfælde betaler Kommunen Halvdelen af Vikarudgifterne for et Tidsrum af indtil 6 Maaneder.

Hele Pengelønnen udbetales af Kommunen med $\frac{1}{12}$ maanedlig forud uanset den Omstændighed, at Statens Andel først udbetales ved hvert Halvaars Slutning.

Samtidig udarbejdede Skoleinspektøren Forslag til en *ny Undervisningsplan for Borgerskolen*. I Henhold til den nye Skolelov blev Tegning optaget som obligatorisk Fag i Pigeskolen, idet den fornødne Tid til dette Fag toges fra det fremdeles meget rigelige Antal Haandgerningstimer, de to yngste Klasser (de tidligere Forberedelsesklasser) fik hver sin Sangtime, og det ugentlige Timetal forøgedes med 3 Timer for hver Drengesafdeling og 12 for hver Pigeafdeling, deraf gaves de 6 til 2den Pige Klasse, som saaledes opnaaede det samme Timetal — 24 — som den tilsvarende Drengesklasse havde haft siden 1. Maj 1884. Planen, som godkendtes af Skolekommissionen d. $\frac{14}{3}$ 1901 og fik Skoledirektionens Approbation d. 18. Juni s. A., havde derefter følgende Skikkelse:

	Drengeskolen.						Pigeskolen.						Betalingsskolen for Piger				
	1 Kl.	2 Kl.	3 Kl.	4 Kl.	5 Kl.	6 Kl.	I	II	III	IV	V	VI	III	IV	V	VI	VII
Religion	1	2	3	3	3	3	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Dansk	9	9	7	6	6	5	9	9	6	6	6	6	6	6	5	5	5
Skrivning	4	6	2	2	2	1	3	6	2	2	2	2	3	3	2	2	2
Regning	4	6	4	4	3	3	4	6	4	4	3	3	4	4	3	3	2
Tegning				1	2	2				1	2	2			2	2	2
Danmarkshist.			2	2	2	2			2	2	2	2	2	2	2	2	2
Verdenshist. . .															2	2	2
Geografi			2	2	2	2			2	2	2	2	2	2	2	2	2
Naturhistorie . .			1	1	1	1			1	1	2	2	2	2	2	2	4
Naturlære						2											
Tysk														3	3	3	3
Sang	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Gymnastik			2	2	2	2			2	2	2	2	2	2	2	2	2
Haaendarbejde . .									9	8	7	7	6	6	6	6	6
Sum	19	24	24	24	24	24	18	24	32	32	32	32	31	34	35	35	36

Fra den 1. Januar 1901 at regne blev *St. Knuds Landsogn* indlemmet i *Odense Købstad*, hvorefter de derværende to Skoler: **Hunderup og Bolbro Skole** inddrog under Byens offentlige Skolevæsen, og i Skrivelse af 7. s. M. approberede Ministeriet foreløbig en Ændring i Fundatsen for **Lahns Stiftelse**, hvorefter ogsaa dennes Elever henvises til at søge de offentlige Børgerskoler. Ogsaa den ordinære Tilgang til Skolerne var ret betydelig; i Aarets Løb fik de ikke mindre end sex nye Klasser og omfattede derefter ca. 4250 Elever, der undervistes af 89 Lærere og Lærerinder, og som vare fordelt i 133 Klasser i Skolebygninger paa syv forskellige Steder i Byen.

Under disse Forhold ansaa Skoleinspektøren det for rimeligt at søge nogen Assistance til sin omfattende Embedsgerning, og efter forudgaaende Forhandling med Skolekommissionen og med dennes fulde Billigelse indgav han et Par Maaneder efter det nye Skoleaars Begyndelse et Forslag til *Odense Byraad* om, at der — foreløbig ved de 4 største Skoler — antoges en Lærer (eller Lærerinde) til at bistaa ham ved Skolevæsenets umiddelbare Administration.

Dette Forslag, der bifaldtes og anbefalede af samtlige kommunale Skoleautoriteter, blev ligeledes tiltraadt af Kultusministeriet, der under 23de December 1901 approberede følgende Tilføjelse til Skoleplanens § 17:

»Ved hver enkelt Skole kan Byraadet efter Skolekommissionens Forslag overdrage en Lærer (Lærerinde) det Hverv at bistaa Skoleinspektøren ved administrative Forretninger mod et aarligt Honorar af 300 Kr. samt Fritagelse for 1 Undervisningstime daglig.«

I Byraadsmødet den 21de Februar 1902 overdroges de omhandlede Stillinger til 3 Lærere og 1 Lærerinde med følgende Instruks:

§ 1. Den paagældende Lærer (Lærerinde) skal bistaa Skoleinspektøren med de administrative Forretninger ved den paagældende Skole.

§ 2. Han besørger det særlige Tilsyn med vedkommende Skoles Samlinger og er Skoleinspektøren behjælpelig ved Bogføring, Udfærdigelsen af Lister, Indberetninger og lignende.

§ 3. Naar Skoleinspektøren ikke er til Stede, skal han modtage alle Anmeldelser fra Lærerpersonele, Skolebetjent, Forældre og Børn, samt hvor der fordres en Sags øjeblikkelige Afgørelse foretage denne efter de gældende Bestemmelser, idet han derefter — snarest ske kan — skal gøre fornøden Meddelelse herom til Skoleinspektøren.

§ 4. Stillingen kan opsiges fra begge Sider (Byraadets og Lærerens) med 3 Maaneders Varsel.

Den saaledes oprettede Institution virkede til Skoleinspektørens fulde Tilfredshed, men den var fra først af alt andet end populær blandt en Del af Lærerpersonelet, og da en af Indehaverne af »Medhjælper«-Stillingen i Januar 1903 blev forflyttet her fra Byen og der ikke straks opnaaedes Enighed om Valget af hans Efterfølger, indgik nogle Lærere under 26. August s. A. med Forslag til Byraadet om en Ordning, der gik ud paa, at Medhjælpernes Arbejde fremtidig skulde udføres gratis af Lærere, som dertil maatte være villige mod Fritagelse for en Undervisningstime daglig, medens det hidtidige Honorar skulde bruges til Forbedring af de ældste Læreres og Lærerinders Løn. Mod Skoleudvalgets Ønske blev der i Byraadet Flertal for »at udtale Sympathi med den af Lærerne fremsatte Tanke« og at anmode Udvalget om at fremkomme med Forslag i Overensstemmelse hermed. I Skrivelse af 28/10 1903 foreslog da Udvalget, at det med den ledige Stilling forbundne Honorar skulde deles ligeligt mellem de 2 ældste Lærere og de to ældste Lærerinder. Da dette Forslag imidlertid ikke vandt Byraadets Bifald, valgte Raadet i sit Møde den 29. Januar 1904 den Udvej *helt at ophæve Institutionen*.

Dette fandt da Sted med Udgangen af April Maaned 1904, og hele den umiddelbare Administration af Skolevæsenet, som imidlertid var vokset til 137 Klasser med

92 Lærere og Lærerinder, kom atter til at hvile paa Skoleinspektøren alene.

Ved Begyndelsen af Skoleaaret 1903—04 var Tilgangen af nye Elever større end nogensinde før, og Skolelokalerne blev derved optagne paa nogle faa nær; paa dette Forhold henlede Skoleinspektøren i Skrivelse af 20. Juni 1903 Skoleudvalgets Opmærksomhed og foreslog Opførelsen af en ny Skole, atter denne Gang i Byens vestlige Kvarter. Efter nogen Forhandling enedes man om at bygge ved Siden af Vestre Kommuneskole, og Vestre Pigeborgerskole opførtes da i 1904—05 efter Bygningsinspektør C. Olsens Tegning og under hans Ledelse. Den toges — uden særlig Indvielse — i Brug den 1. Maj 1905 af Pigeafdelingerne J, K og L, hvorefter Vestre Kommuneskole, der nu fik Navnet Vestre Drengborgerskole, udelukkende blev Drengeskole.

I sin til Byraadet afgivne Indberetning om Skolevæsenet for Aaret 1903 havde Skoleinspektøren henledet Opmærksomheden paa det ønskelige i at faa indført en noget *udvidet Klassedeling* samt Borgerskolens Fagkreds forøget med *Sløjd* og *kvindelig Husgerning*. Da nu den nye Skolelov af 29. Marts 1904 udkom, og nogen Ændring af Undervisningsplanen under alle Omstændigheder blev nødvendig, fandt han Lejligheden passende til atter at bringe Sagen frem. I Skrivelse af 24. Septbr. 1904 stillede han derfor følgende Forslag:

1. Der oprettes fra 1ste Maj n. A. at regne en 7de Drengeklasse og en 7de Pigeklasse hver med 30 Timers egentlig Undervisning.
2. Den bestaaende »Extraklasse« omdannes samtidig til en 7de Klasse ved et Tillæg af 6 Undervisningstimer om Ugen, hvorhos den indtil videre som hidtil erstatter en almindelig 6te Klasse.
3. I Vestre Skoles ældre Bygning monteres det søndre Kælderrum som Sløjdlokale.
4. I Vestre Skoles nye Bygning monteres det tilsvarende Rum som Skolekøkken.

Det ved den nye Skolelov oprettede Lærerraad gav d. ^{20/10} 04 disse Forslag sin enstemmige Tilslutning, Skolekommissionen tiltraadte dem d. 28. s. M., og Skoleudvalget sendte sluttelig d. 8. Novbr. s. A. Sagen — ligeledes med Anbefaling — til Byraadet til eventuel Behandling sammen med Skolevæsenets Budget. Her var man imidlertid betænkelig ved Sagens økonomiske Side, og i Byraads-

mødet d. 17. Maj 1905 vedtoges det ikke for Tiden at fremme Sagen.

Ret længe kunde Spørgsmaalet om en *ny Skoleplan* dog ikke udsættes, og Skoleinspektøren udarbejdede derfor i Sommeren s. A. et Forslag til en saadan, i hvilket der — foruden de ved Indlemmelsen af St. Knuds Landdistrikt, ved nye Klassers og Embeders Oprettelse og ved nye ministerielle Anordninger nødvendiggjorte Tilføjelser til og Ændringer i Planen af 1901 — bl. a. optoges følgende nye Bestemmelser:

1. Oprettelse af det fornødne Antal 7de Klasser.
2. Ansættelse af 3 *Viceinspektører* og 1 *Viceinspektrice* (Skolevæsenet havde nu 143 Klasser og et Lærerpersonele paa 103 Personer).
3. Nedsættelse af det ugentlige Timetal for Lærere over 60 og Lærerinder over 55 Aar.
4. Nyt Løntillæg, stort 300 Kr., til de fast ansatte Lærere og Lærerinder efter 25 Aars Tjenestetid.
5. Forhøjelse af Timebetalingen for Gymnastiklærere og -lærerinder efter 10 Aars Tjeneste.
6. Bestemmelse om, at der ved en tjenstgørende Lærers Død udbetales hans eventuelle Enke eller uforsørgede Børn 1 Maanedes Løn udover Lønnen for den Maaned, i hvilken Dødsfaldet sker.

Den 26. Oktober 1905 forelagde Skoleinspektøren dette Forslag for Lærerraadet, hvis Flertal gav det sin fulde Tilslutning, medens et Mindretal foretrak kgl. udnævnte Overlærere for de foreslaaede Viceinspektører, idet de iøvrigt bifaldt det hele Forslag.

I denne Anledning afgav Skoleinspektøren, da han den 30. s. M. sendte Sagen til Skolekommissionen, en Erklæring, hvori han bl. a. udtalte følgende:

»Tanken om Oprettelse af Overlærerembeder finder jeg højst naturlig, og jeg føler mig overbevist om, at den Tid vil komme, da saadanne Embeder nødvendigvis maa oprettes her ved Skolevæsenet, men jeg er ikke sikker paa, at det vil være heldigt paa en Gang at foretage en saa betydningsfuld Ændring i Skolernes umiddelbare Administration, og jeg betragter netop Viceinspektørinstitutionen som vel skikket til paa en læmpelig Maade at danne den efter min Mening ønskelige Overgangsform.»

Tillige forelagde han Udkast til Viceinspektørernes Instruks, i hvilken der tillagdes dem væsentlig større An-

svar og flere Pligter end de i saa kort en Periode ansatte »Medhjælpere« havde havt.

I Skrivelse af 29. Novbr. 1905 til Byraadet tiltraadte Skolekommissionen Skoleinspektørens Forslag, idet dog de af dens Medlemmer, der tillige havde Sæde i Byraadet, forbeholdt sig deres Stilling. Skoleudvalget ønskede — ^{20/12} 05 — af finansielle Hensyn en Forhandling med Kasse- og Regnskabsudvalget, inden det tog Stilling til Sagen.

Efter at nye Valg til Byraadet havde fundet Sted i Januar 1906, og efter at saavel Skolekommissionen som Skoleudvalget i deres nye S sammensætning (i Skr. af ^{15/3} 06), havde fastholdt de nævnte Standpunkter, afgav Skoleudvalget under 5. April 1906 sin Erklæring, der gik ud paa,

at man *ikke* kunde anbefale Nedsættelsen af Timetallet for de ældre Lærere og Lærerinder,

at Udvalget, hvad Spørgsmaalet om Viceinspektører angik, havde delt sig i et Flertal og et Mindretal. Flertallet kunde tiltræde Skoleinspektørens Forslag som en rent midlertidig Foranstaltning, Mindretallet sympathiserede med Lærerraadets Mindretals Ændringsforslag om Ansættelse af kgl. udnævnte Overlærere og foreslog at *udsætte Sagen, indtil Spørgsmaalet om Almen-skolelovens Indvirkning paa Folkeskolens hele Ordning maatte foreligge til Løsning*, og

at hele Udvalget kunde anbefale alle Forslagets øvrige Bestemmelser.

Byraadet sluttede sig til Mindretallets Opfattelse; man forkastede Forslaget om Nedsættelse af Timetallet for det ældre Personale og vedtog at gøre *Spørgsmaalet om Tilsynet med de enkelte Skoler* til Genstand for fornyede Overvejelser, hvad man i Skrivelse af 8. Maj 1906 meddelte Skoleudvalget.

Med nævnte Ændringer indsendtes Skoleplanen til Ministeriet, der under 19. Juli 1906 meddelte den sin Approbation med en enkelt Ændring angaaende Timelærerpersonalets Antal og Ansættelsesmaade (jvf. Minist. Cirk. af ^{16/8} 1906) samt med den Tilføjelse, at Ministeriet i Tilslutning til Direktionen fandt Anledning til at udtale:

»Man forventer fra Odense Byraad at modtage Resultatet af Raadets Overvejelser angaaende Tilsynet med de enkelte Skoler og Spørgsmaalet om Skolevæsenets administrative Forhold i det hele, i hvilken Henseende allerede nu bemærkes, at man vilde finde den af Skole-

inspektøren med Tilslutning af Lærerraadets Flertal og Skolekommissionen foreslaaede Ændring særdeles tilfredsstillende som en Overgangstform.«

Forinden Arbejdet paa at tilvejebringe en Løsning af Administrationsspørgsmaalet paa ny toges op, blev der truffet et Par vigtige Afgørelser vedrørende de d. 1. Jan. 1901 indlemmede Skoler i Bolbro og Hunderup.

Om førstnævnte Skoles Stilling var der straks efter Indlemmelsen paa Foranledning af nogle af Byens Beboere blevet ført en lang Række Forhandlinger, der foreløbig endte med, at Byraadet i sit Møde den 1. Juli 1904 vedtog at bevare Skolen som Forberedelsesskole og at henvise de ældre Elever til Vestre Kommuneskole — en Foranstaltning, som Skoledirektionen bifaldt under 20. s. M.; nu besluttede Byraadet — den 6. Juli 1906 — at flytte *Kommunens Børnehjem* fra Odense Fattiggaard til Bolbro og at opføre en *ny Skolebygning* sammesteds saavel for Børnehjemmets Alumner som for de øvrige skolepligtige Børn i Distriktet. Skolen, der er beregnet til at rumme 6 Fællesklasser, opførtes i Aaret 1907 og vil formentlig blive tagen i Brug den 1. Maj 1908.

Skolen i Hunderup maatte umiddelbart efter Sommerferien 1906 indtil videre lukkes paa Grund af Ene-lærerens Sygdom og efterfølgende Pensionering (jvfr. Lov Nr. 69 af ¹⁴/₄ 05); dens Elever henvistes til Kommuneskolerne i Jernbanegade og Klaragade — en Ordning, som godkendtes af Ministeriet i Skrivelse af 5. Novbr. s. A. hvorefter Skolen definitivt blev nedlagt og den gamle Skolebygning — en af Frederik IV's Skoler — solgt.

Som antydet af Mindretallet i Skoleudvalgets ovenførte Erklæring af 5. April 1906 var det ikke blot *Spørgsmaalet om Skolevæsenets Administration*, der nu skulde løses, men det maatte ogsaa anses for nødvendigt at overveje, hvilke Ændringer der burde foretages i Kommuneskolerne af Hensyn til *Almenskoleloven* — denne Lov, der straks ved sin Fremkomst d. 24. April 1903 af sine Tilhængere blev greben med Begejstring og fra visse Sider lovprist som et ufejlbarligt Middel til at »højne« Skolen og hele Samfundet, og det længe førend de nødvendige Enkeltheder: Læseplaner, Lærebøger, Eksamenforordringer o. s. v. vare i Orden.

Allerede i Skrivelse af 21. Novbr. 1905 havde Skoleudvalget i Anledning af et Forslag fra Overlæreren ved Mulernes Legatskole om denne Skoles successive Omdannelse til Mellemskole med tilhørende Realklasse i Prin-

cippet udtalt sig for en saadan Ordning; nu tog man i Skrivelse af 18. Septbr. 1906 følgende Stilling til hele dette Spørgsmaal:

Hele Udvalget var enigt om, at *Mulernes Legatskole efterhaanden burde omdannes til Mellemskole (med Realklasse) for Dreng* og om at *Timetallet burde forøges for nogle af Drengborgerskolens Klasser af Hensyn til Elevernes mulige Overgang til Mellemskolen*; men hermed hørte Enigheden op, idet et Flertal foreslog at give 3die Kl. *tre* og 4de, 5te og 6te Kl. *hver seks* nye Timer, medens Mindretallet kun ønskede Timetallet forøget for Drengene indtil 11 Aars Alderen med *tre* Timer i 3die Klasse og *fire* Timer i 4de Kl.

Hvad *Mellemskole for Pigerne* angik, da ønskede et andet Flertal dette Spørgsmaal udsat, indtil man havde høstet større Erfaring om Mellemskolelovens Virkninger i det hele, hvorimod et andet Mindretal foreslog, at den betalende Pigeborgerskole fra næste Skoleaars Begyndelse efterhaanden skulde omdannes til Mellemskole med tilhørende Realklasse, samt at samtidig Pigeborgerskolens I og II Kl. hver skulde have *to* og dens IV, V og VI Kl. hver *en* Undervisningstime mere om Ugen.

Sagen drøftedes derefter den 6. Oktober 1906 i et Lærerraadsmøde, hvor Flertallet tiltraadte de af hele Skoleudvalget og af dets Flertal stillede Forslag, medens et Mindretal stemte for Mindretalsforslaget angaaende den betalende Pigeborgerskole og et andet Mindretal vel ønskede denne Skoles Omdannelse til Mellemskole, men tillige mente det heldigt at udsætte denne Foranstaltning i 2 à 3 Aar.

Skolekommissionens Erklæring af 29. Oktober s. A. bifaldt de af hele Skoleudvalget og dets Flertal stillede Forslag, dog stod Stemmerne lige med Hensyn til Forslaget angaaende den betalende Pigeborgerskole.

Hvad dernæst *Skolevæsenets Administration* angik, stillede Skoleudvalget sig, i Skrivelse til Byraadet af 21. Septbr. 1906, saaledes:

Flertallet foreslog, at der ved fire af Skolerne fra 1. Maj 1907 oprettedes Inspektør(Inspektrice)embeder, der fortrinsvis kunde søges af det fast ansatte Personale ved det almindelige Skolevæsen, og som besattes af Skoledirektionen efter Byraadets Indstilling. Lønnen skulde være: almindelig Lærer(Lærerinde)løn med Tillæg af 300 Kr., stigende hvert 4de Aar med 300 Kr. indtil 900 Kr. Vedkommendes særlige Embedspligter, der skulde omfatte hele det lokale Tilsyn saa vel med Undervisningen som

med den daglige Orden o. s. v. i den paagældende Skole, skulde fastsættes ved en af Skoledirektionen approberet Instruks. Overtilsynet med hele Skolevæsenet, saa vel i pædagogisk som i økonomisk Henseende, skulde som hidtil føres af Skoleinspektøren, hvem man ønskede tildelt ny Bestalling som *Skoledirektør*.

Mindretallet kunde bifalde, at der samtidig med Mellemskoleundervisningen etableredes yderligere Tilsyn ved de enkelte Skoler og henstillede til Byraadets Afgørelse, om dette skulde ske ved kgl. udnævnte Overlærere eller som af Skoleinspektøren foreslaaet ved Viceinspektører.

I Lærerraadsmødet d. 6. Oktober var der Flertal for Skoleudvalgsflertallets Forslag, medens et Mindretal ansaa det for rettest at faa oprettet Overlærerembeder. I Skolekommissionen vedtog man den 31. s. M. med 6 Stemmer mod 2 at slutte sig til Udvalgsflertallets Forslag, dog med den Ændring, at de omhandlede Stillinger fortrinvis skulde kunne søges af det faste Personale ved det »kommunale« Skolevæsen, altsaa ogsaa af Lærere ved Mulernes Legatskole — hvad man i Skrivelse af 3. Novbr. 1906 meddelte Byraadet.

Saaledes forberedt forelaa Sagen til Afgørelse i Byraadets Møde den 30. November 1906, hvor ogsaa Skoleinspektøren paa ny fik Lejlighed til at udtale sig. Han hævdede, at medens der vel kunde være nogen Anledning til at omdanne den i flere Retninger særligt stillede Mulernes Legatskole til Mellemskole, kunde han ikke tilraade, at Mellemskoleundervisning indførtes i de egentlige Kommuneskoler; det maatte være Statsskolens og den private Skoles Sag at anstille Forsøget med denne nye Skoleform. Den foreslaaede Forøgelse af Timetallet i Borgerskolerne hilste han med Glæde, for Folkeskolens egen Skyld, ikke af Hensyn til Mellemskolen, som han kun troede vilde blive søgt af meget faa af Borgerskolens Elever; i Spørgsmaalet om Administrationen kunde han som Sagen nu forelaa — nærmest af Hensyn til Skolernes eget Personale — slutte sig til det at Skoleudvalgets Flertal foreslaaede.

Efter en længere Forhandling vedtog Byraadet følgende:

- at indføre Mellemskoleundervisning (og Realklasse) i Mulernes Legatskole;
- at forøge Timetallet med 6 ugentlige Timer i hver af Drengborgerskolens 3die, 4de, 5te og 6te Klasser;
- at indføre Mellemskoleundervisning (og Realklasse) i den

- betalende Pigeborgerskole, saaledes at den 1ste Mellem-skoleklasse oprettes 1. Maj 1910;
- at forøge Timetallet med to ugentlige Timer for hver af Pigeborgerskolens I og II Kl. og med en ugentlig Time for hver af dens IV, V og VI Kl.;
- at søge ansat 3 Inspektører og 1 Inspektrice, som af Skolekommissionen foreslaaet; og endelig
- at søge ny Bestalling for Skoleinspektøren som Skole-direktør.

I Skrivelse af 5. December udbad man sig derefter af Skoleudvalget Forslag til de fornødne Ændringer i Skoleplanen samt til Instruks for de nye Inspektører. Under Udarbejdelsen heraf henlede Skoleinspektøren Skoleudvalgets Opmærksomhed paa, at Inspektørerne og Inspektricen næppe vilde opnaa Ansættelse paa den foreslaaede Maade — af Skoledirektionen efter Byraadets Indstilling —, saafremt man tillagde dem den af Udvalget foreslaaede Myndighed, der for alt væsentligt ligestillede dem med kgl. udnævnte Overlærere. Man ønskede alligevel at gøre Forsøget. De omhandlede Forslag fremsendtes inden Aarets Udgang — 28. Decbr. — med Tilslutning af Skolekommissionen til Odense Byraad, der vedtog dem i sit Møde d. 4. Januar 1907, hvorefter Sagen indsendtes til Ministeriet.

Herfra tilbagesendtes den under 20. Februar 1907 (jvfr. Odense Byraadsforhandlinger for 1907 pag. 69) med Bemærkning om, at Ministeriet vilde kunne bifalde, at der gaves den nuværende Skoleinspektør ny Bestalling som Skoledirektør, naar den nye Skoleplan var endelig approberet og Embedet dermed oprettet; derimod maatte Ministeriet kræve, at der ansattes 4 Overlærere (Inspektører) med kgl. Udnævnelse og med den for Overlærere i Skolelovens § 20 foreskrevne Løn.

Efter at disse Rettelser vare foretagne, indsendtes Sagen paa ny den 19. Marts 1907 til Ministeriet, som under 10. Maj s. A. approberede Planen i nedenstaaende Skikkelse, hvorefter Hs. Maj. Kongen under 28. Maj 1907 allernaadigst udnævnte Skoleinspektør Siersted til *Skole-direktør for Odense kommunale Skolevæsen*.

Skoleplan for Odense Købstads offentlige Skolevæsen.

§ 1.

Odense Købstads offentlige Skolevæsen bestaar af:

1. Det almindelige Skolevæsen,
2. Mulernes Legatskole.

Overtilsynet med det almindelige Skolevæsen saavel i pædagogisk som i økonomisk Henseende er overdraget en af Kongen udnævnt Skoledirektør. For Mulernes Legatskole, som i Aaret 1874 traadte i Stedet for den betalende Drengborgerskole, gælder en særlig af Kirke- og Undervisningsministeriet approberet Skoleplan, ligesom Skolen har sin egen af Kongen udnævnte Overlærer.

I. Skolernes Art, Antal og Benævnelse m. m.

§ 2.

Det almindelige Skolevæsen omfatter: 1) Den betalende Pigeborgerskole, 2) Den almindelige Borgerskole.

§ 3.

Den betalende Pigeborgerskole, i hvilken der meddeles en noget videregaaende Undervisning, har 5 Klasser, alle med Heldagsundervisning. Eleverne optages i Reglen først i 9 Aars Alderen, efter at de have gennemgaaet den almindelige Borgerskoles 2 yngste Klasser eller andensteds erhvervet sig de fornødne Forkundskaber, hvorfor Klasserne benævnes 3die til 7de Klasse.

Skolen har Lokaler i Skolen i Overgade Nr. 66, der er opført 1873, og som indtil Aaret 1893 blev benyttet af Mulernes Legatskole.

Fra og med den 1. Maj 1910 omdannes denne Skole til en kommunal Pige-Mellemskole med Realklasse i Overensstemmelse med Lov af 24. April 1903 om højere Almenskoler m. m.

§ 4.

I den betalende Pigeborgerskole erlægges følgende maanedlige Skolepenge: for et Barn 2 Kr., for 2 Søskende

eller Børn fra samme Hjem 3 Kr., for 3 eller flere Søskende eller Børn fra samme Hjem 4 Kr.

Indtil 20 pCt. af Skolens Elever kunne faa Friplads, dog i Reglen først efter at de i mindst 1 Aar have frekventeret Skolen. Fripladserne bortgives af Byraadet efter Skolekommissionens Indstilling, og fornyet Ansøgning om en allerede erhvervet Friplads er uforholden, saalænge den paagældende Elevs Flid og øvrige Forhold er uforandret. Døtre af Lærere ved Odense almindelige Skolevæsen have ekstraordinære Fripladser i denne Skole.

§ 5.

Naar Skolepengene ikke erlægges rettidig, kan den paagældende Elev udelukkes af Skolen.

§ 6.

Den almindelige Borgerskole, til hvilken haves Adgang uden Betaling, bestaar af sideordnede Afdelinger A B C . . . , hver med 6 eetaarige Klasser, af hvilke de to yngste (1ste og 2den Klasse) ere at betragte som Forberedelsesklasser. Tillige oprettes det fornødne Antal 7de Klasser for de Elever, som efter at have gennemgaaet en 6te Klasse endnu have mindst et Skoleaar tilbage inden Skolepligtens Ophør. For Tiden (1. December 1906) tæller Drengeskolen 13 Afdelinger (A—N) og Pigeskolen 12 Afdelinger (A—M). Saa ofte Elevantallets Forøgelse maatte gøre det nødvendigt, blive nye Klasser og Afdelinger at oprette, ligesom nye Lokaler at tilvejebringe ved Udvidelse af de forhaandenværende Skolebygninger eller Opførelse af nye Skoler.

§ 7.

Den almindelige Borgerskoles enkelte Afdelinger ere for Tiden under Hensyn til Byens lokale Forhold fordelte i de enkelte Skolebygninger paa følgende Maade:

Børnene fra Byens centrale samt nordlige og sydlige Kvarterer søge dels Skolerne i Jernbanegade, der ere opførte 1878—79, og som afgive Plads til 7 Drengseafdelinger (A—G), og dels Skolerne i Klaragade, opførte 1873—74, og Holsedore, opført 1885—86, der rumme de tilsvarende syv Pigeafdelinger (A—G).

Børnene fra Byens østlige og vestlige Kvarterer søge henholdsvis Østre Kommuneskole, opført i Kræmmermarken 1888—89 med Plads for Drengseafdelingerne H—I samt Pigeafdelingen H, og Vestre Drengseborgerskole opført 1897 paa Vandværksvej, med Drengseafdelingerne K—N,

Vestre Pigeborgerskole, opført sammesteds 1904—05 med Lokaler for Pigeafdelingerne I—M, samt **Skolen i Bolbro**, der i 1907 faar en ny Bygning med Plads til 6 Fællesklasser for Drengene og Piger.

Omflytning fra den ene Kvarterskole til den anden kan ordentligvis kun finde Sted ved Skoleaarets Begyndelse.

II. Inspektører.

§ 8.

Ved det almindelige Skolevæsen ansættes med kgl. Udnævnelse foreløbig 4 Inspektører, hvis særlige Embedspligter fastsættes ved en paa samme Maade som nærværende Skoleplan approberet Instruks.

III. Lærerpersonalet.

§ 9.

Samtlige Lærere og Lærerinder ansættes ved »Odense almindelige Skolevæsen«; de ere forpligtede til at overtage de Timer, der maatte blive dem anviste, og skulle underwise 36 Timer om Ugen.

§ 10.

Det fast ansatte Lærerpersonele forøges ordentligvis, hver Gang der ved nye Klassers Oprettelse eller ved anden Forøgelse af Undervisningstimernes Antal fremkommer mindst 36 nye ugentlige Undervisningstimer.

§ 11.

Fast ansatte Lærere og Lærerinder kunne — naar de selv ønsker det, og naar Hensynet til Skolens Tarv gør det tilraadeligt — ud over de pligtige Undervisningstimer overtage et Antal Ekstratimer, i Reglen dog ikke flere end 6 om Ugen.

§ 12.

Undervisningstimernes Antal for de enkelte Fag og Klasser fastsættes i Undervisningsplanen.

IV. Ansættelse af Timelærere. Konstitution.

§ 13.

Kun $\frac{1}{10}$ af samtlige Timer maa besørges ved Timelærere og Timelærerinder, der ansættes af Skoledirektionen efter Reglerne i Skolelovens §§ 16 og 17, idet de almindelige for fast Ansættelse i Andenlærerembeder paa Landet gældende Bestemmelser i det hele bringes til Anvendelse paa Timelærere.

§ 14.

Besørgelsen af et mindre Antal Undervisningstimer — dog ikke over 18 om Ugen — kan uden Opslag, midlertidigt af Skolekommissionen overdrages en dertil skikket Lærer eller Lærerinde. Dog maa i hvert enkelt Tilfælde den saaledes truffne Afgørelse godkendes af Skoledirektionen.

§ 15.

Saafernt Forholdene maatte gøre det ønskeligt, kan der anvendes en Konstitutionstid paa 1 à 2 Aar forud for den faste Ansættelse i et Lærerembede.

V. Lønningsbestemmelser.

§ 16.

Samtlige fast ansatte Lærere og Lærerinder lønnes med stigende Pengelønninger efter den i Lov af 29de Marts 1904 § 20 angivne højeste Skala, dog saaledes, at denne fortsættes med et Løntillæg paa 300 Kr. efter 25 Aars Tjenestetid, hvorefter højeste Lærertiløn bliver 2700 Kr. og højeste Lærerindeløn 1800 Kr.

§ 17.

Indehaveren af det tidligere Enelærerindeembede i Bolbro har, saalænge hun forbliver ausat ved denne Skole foruden den almindelige Pengeløn (efter § 16), tillige fri Bolig og Brændsel.

§ 18.

Inspektørerne, der kun ere forpligtede til at undervise 18 Timer om Ugen, lønnes med højest Lærertiløn efter § 16 samt med de i Skolelovens § 20 for højeste Skala fastsatte Løntillæg af 400 Kr. hvert 4de Aar indtil 1200 Kr.

§ 19.

Skoledirektøren lønnes med højest Lærerlønning efter § 16, Alderstillæg paa 400 Kr. hvert 4de Aar indtil 1200 Kr. samt en særlig Direktørgage paa 1700 Kr. aarlig. For den ham tillagte Embedsbolig fradrages aarlig et Beløb af 300 Kr. i hans Lønning.

§ 20.

For de faste Timelærere og Timelærerinder i almindelige Skolefag beregnes Lønnen efter henholdsvis 1200 Kr. og 900 Kr. aarlig for 36 Timers ugentlig Undervisning, altsaa paa det nærmeste svarende til den anvendte Skalas 2det Lønningstrin.

For Ekstratimer udover de pligtige 36 Timer om Ugen faa fastansatte Lærere 85 Øre og fastansatte Lærerinder 65 Øre pr. Time.

Saalænge Gymnastikundervisningen ikke besørges af Skolens fastansatte Personale, gives der Gymnastiklærere 85 Øre og Gymnastiklærerinder 65 Øre pr. Time, hvilken Betaling, naar Vedkommende har opnaaet 10 Aars Anciennitet, stiger til henholdsvis 100 Øre og 80 Øre pr. Time.

Ved Beregningen af Lønnen for Ekstratimer og Gymnastiktimer sættes en Maaned = 4 Uger, hvorhos der intet fradrages for Ferier eller andre Fridage.

§ 21.

Vikartimer under Læreres eller Lærerinders Sygdom eller andet dem utilregneligt Forhold betales — for saa vidt de besørges af Skolevæsenets fastansatte Lærere eller Lærerinder — med henholdsvis 100 Øre og 75 Øre pr. Time.

Hvis saadanne Timer besørges af andre, bestemmes Lønnen i hvert enkelt Tilfælde af Skoleudvalget efter Skoledirektørens Indstilling; dog kan Timebetalingen ikke sættes lavere end 75 Øre for en Lærer eller 60 Øre for en Lærerinde.

Vederlaget for den her omhandlede Vikartjeneste uddrages mod den i Lov af 29de Marts 1904 § 27 fastsatte Refusion i indtil 6 Maaneder for det fastansatte Lærerepersonale, derimod kun i indtil 3 Maaneder for Time-lærere og Timelærerinder.

§ 22.

Ved en tjenstgørende Lærers Død udbetales der hans

eventuelle Enke eller uforsørgede Børn en Maanedes Løn ud over Lønnen for den Maaned, i hvilken Dødsfaldet sker.

§ 23.

Hele den et fast Lærer- eller Lærerindeembede til- lagte aarlige Pangelønning udbetales af Kommunen med $\frac{1}{12}$ maanedlig forud, uanset den Omstændighed, at Sta- tens Andel først ved hvert Halvaars Udgang udbetales gennem Skolefonden.

Medens den *betalende Pigeborgerskole* ifølge denne nye Skoleplan endnu i nogle Aar skulde forblive uforandret og saaledes fremdeles kunde arbejde efter Undervisnings- planen af 18. Juni 1901 (se pag. 15), blev det af Hensyn til det forøgede Timetal nødvendigt at udarbejde en *ny Undervisningsplan saavel for Dreng- som for Pigeborger- skolen.*

I denne Anledning foreslog Skoleinspektøren paa et Lærerraadsmøde d. 8. Marts 1907 efter en længere Dis- kussion om de herhenhørende Spørgsmaal, at Raadet skulde nedsætte et Udvalg, som sammen med ham skulde udarbejde Planens Enkeltheder. Dette vedtoges, og efter en Række Møder kunde han paa et nyt Lærerraadsmøde d. 19. s. M. forelægge sit og Udvalgets Forslag, der fik Raadets Tilslutning, dog med en Ændring, der gik ud paa, at 6te Drengborgerskoleklasserne hver skulde have 2 ugentlige Timer i Sløjd mod hertil at afgive 1 Time Regning og 1 Time Historie.

Da Sagen derefter behandlede i et Skolekommis- sionsmøde d. 27. Maj 1907, fremkom et enkelt af Kom- missionens Medlemmer med et i flere Henseender ret ind- gribende Ændringsforslag til Undervisningsplanen, hvilket Forslag efter hans Ønske blev forelagt for Lærerraadet, der imidlertid vedtog at henholde sig til sin paa Mødet d. 19. Maj tagne Stilling. Skolekommissionen vedtog derefter i sit Møde d. 6. Juni 1907 det af Skoledirektøren og Lærerraadets Udvalg fremsatte Forslag med Lærerraadets ovenanførte Ændring, idet dog Mindretallet forbeholdt sig sin Stilling og fastholdt sit Ændringsforslag.

Endelig kunde Skoleudvalgets Flertal i Mødet d. 25. Juni 1907 tiltræde Skoledirektørens og Lærerraadsudvalgets

Forslag (uden Ændringen om Sløjd i 6te Drengeklasse), medens Mindretallet fastholdt sit i Skolekommissionen stillede Ændringsforslag, hvorefter Sagen med Skrivelse af 26. s. M. fremsendtes til Byraadet.

I Byraadmødet d. 5. Juli 1907 *bifaldt Byraadets Flertal ligeledes det af Skoledirektøren og Lærerraadsudvalget udarbejdede Forslag*, hvorefter Skoledirektionen under 19. s. M. meddelte Undervisningsplanen sin Approbation.

Af Planens almindelige Bestemmelser hid sættes følgende:

§ 1.

Indskrivning af nye Elever finder, saa vidt muligt, kun Sted om Foraaret umiddelbart før Aarsprøven.

Dog optages tilflyttede Børn hele Aaret igennem, hvorhos de Børn, som i Løbet af Sommerhalvaaret have fyldt 7 Aar, og som ikke om Foraaret ere optagne i Skolen, indskrives til 1ste November.

§ 2.

Aarsprøven afholdes i April Maaned, saaledes at Skoleaaret kan begynde den 1ste Maj.

§ 3.

Børneantallet sættes som Regel til 30 i hver 1ste og 2den Klasse og til 34 i de øvrige Klasser. For saa vidt muligt at undgaa Oprettelsen af nye Klasser, kan det tillades, at Børneantallet i enkelte Klasser midlertidig stiger indtil 38, dog under Forudsætning af, at Bestemmelsen i af ^{29/3} 1904 § 7 nøje overholdes.

§ 4.

Omflytning af Elever fra den ene Kommuneskole til den anden, samt fra Klasse til Klasse, kan ordentligvis kun finde Sted ved Skoleaarets Begyndelse.

§ 5.

I Borgerskolerne idømmes Mulκτη efter Lovgivningens derom gældende Bestemmelser.

I Betalingsskolen for Piger vil der — foreløbig for et Tidsrum af 5 Aar — ikke blive ikendt Bøder for Forsømmelser uden lovlig Grund, men saadanne Forsømmelser ville medføre, at det paagældende Barn udvises af Skolen og henvises til Borgerskolen. (Lov af ^{29/3} 1904 § 5)

§ 6.

De erlagte Skolemulkter anvendes til Bogpræmier til Elever, der i særlig Grad have vist Ffnd, Stadighed og godt Forhold i det hele.

§ 7.

Med Samtykke af vedkommende Forældre eller Værger kunne Børn, som gøre sig skyldige i ofte gentaget Skulkeri, Vagabonderen eller anden slet Opførsel henflyttes til Internat i Odense Kommunes Børnehjem, saafremt de vedkommende kommunale Autoriteter (Skole- og Fattigudvalget) tage Beslutning derom. (Lov af ²⁹/₃ 1904 § 5.)

§ 8.

Som Regel er Undervisningen ikke fælles for Dreng og Piger.

§ 9.

Skolegangsordenen er følgende:

- A. I Betalingsskolen for Piger have samtlige Klasser Heldagsundervisning med samlet Skoletid (fra Kl. 8 eller 9 til Kl. 2 eller 3).
- B. I Borgerskolerne haves Halvdagsundervisning saaledes, at samtlige 7de, 6te, 5te og 2den Klasser gaa i Skole hver Formiddag og 4de, 3die og 1ste Klasserne hver Eftermiddag.

Pigeklasserne have i Reglen Haandgerning, Tegning og eventuelt kvindelig Husgerning uden for ovenanførte Skoletid.

7de Drengeklasse har Undervisning i Tysk om Eftermiddagen.

Det aarlige Antal Skoledage er som Regel 248.

§ 10.

Klasserne er under almindelige Forhold etaarige.

De enkelte Borgerskoleklassers Timetal i de enkelte Fag er følgende:

Klasse	Drengborgerskolen.							Pigeborgerskolen.								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Sum	I	II	III	IV	V	VI	VII	Sum
Religion	1	2	3	3	3	3	2	17	1	2	3	3	3	3	2	17
Dansk	7	7	9	8	7	6	6	50	7	7	8	8	7	6	6	49
Ansk.øvelser.	2	2	»	»	»	»	»	4	2	2	»	»	»	»	»	4
Skrivning . . .	4	5	2	2	2	1	1	17	3	5	2	2	2	1	1	16
Regning	4	5	6	6	5	5	4	35	4	5	5	5	4	4	3	30
Tegning	»	»	»	1	2	2	3	8	»	»	»	1	2	2	2	7
Danmarksh. . .	»	»	3	3	3	3	3	15	»	»	3	3	3	3	3	15
Verdenshist. .	»	»	»	»	»	»	»	3	»	»	»	»	»	»	»	3
Geografi	»	»	2	2	3	3	2	12	»	»	2	2	3	3	2	12
Naturhistorie	»	»	2	2	2	2	2	10	»	»	2	2	2	2	»	11
Naturlære . . .	»	»	»	»	»	2	2	4	»	»	»	»	»	»	»	4
Sang	1	1	1	1	1	1	1	7	1	1	1	1	1	1	1	7
Gymnastik . .	2	2	2	2	2	2	2	14	2	2	2	2	2	2	2	14
Haandarb. . .	»	»	»	»	»	»	»	»	2	2	4	4	4	6	4	26
Sløjd	»	»	»	»	»	»	2	2	»	»	»	»	»	»	»	»
Kv. Husgern.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	4
Tysk	»	»	»	»	»	»	6	6	»	»	»	»	»	»	3	3
	21	24	30	30	30	30	36	201	22	26	32	33	33	33	36	215

Ved disse Planer førtes Skolevæsenet et godt Skridt fremad, og Skoleinspektøren kunde i sin Redegørelse for Læseplanens Enkeltheder (i Skrivelse af $24/4$ 1907) udtale som sin Overbevisning, at Forslaget betegnede et virkeligt og betydningsfuldt Fremskridt og at dets Gennemførelse vilde bringe Folkeskolen i Odense op i Højde med de bedste i Landet.

Maalet er dog endnu langt fra at være naaet; det maa være den nærmeste Fremtids Opgave at skaffe endnu flere Borgerskoleklasser fuld Heldagsundervisning, at hidføre en

saa vel i pædagogisk som i hygiejnisk Henseende bedre Skolegangsorden ved at give hver af de ældre Klasser sit eget Klasseværelse til udelukkende Benyttelse — det kunde ske, hvis hver Pigeafdeling fik 1 og hver Drengafdeling 2 Klasseværelser mere end de for Tiden har — samt endelig at oprette passende Fortsættelseskursus for Børnene i de første vanskelige og betydningsfulde Aar efter Skolepligtens Ophør.

Under 9. August 1907 behagede det Hs. Maj. Kongen allernaadigst at beskikke Skoleinspektør og Overlærer ved Silkeborg kommunale Skolevæsen *Morten Mortensen*, Lærer ved Odense kommunale Skolevæsen *Johannes Löwe*, Skoleinspektør og Overlærer ved Holbæk kommunale Skolevæsen, cand. phil. *William Ditlev Rasmussen* og Lærer ved Odense kommunale Skolevæsen *Theodor Lundahl-Nielsen* til Skoleinspektører ved Odense kommunale Skolevæsen.

De tiltraadte deres Embeder d. 1. September 1907, paa hvilket Tidspunkt Skolevæsenet havde 153 Klasser med 4620 Elever og et Lærerpersonale paa 111 Personer (deraf 31 fast ansatte Lærere, 63 fast ansatte Lærerinder, 2 Timelærere, 3 Timelærerinder, 4 Gymnastiklærere og 8 Gymnastiklærerinder) foruden Skoledirektøren og de 4 Inspektører.

Et betydningsfuldt Afsnit af Odense kommunale Skolevæsens Historie er hermed ført tilende.

Det gamle System, der alt eftersom Skolevæsenet voksede tilsidst maatte medføre, at det blev uoverkommeligt for Enkeltmand at foretage en indgaaende Inspektion i de mange Klasser og at give Svar paa de Tusinder af Henvendelser, som fra Børn og Forældre i Aarets Løb rettedes til ham, havde paa den anden Side sin Styrke i den stærke Centralisation, i den ensartede Afgørelse af de mange Detailler og deri, at det — indenfor Skole- og Undervisningsplanernes faste Rammer — nødvendigvis maatte give den enkelte Lærer og Lærerinde en ikke ringe

personlig Frihed i Valg af Methode og i Lærergerningens praktiske Udøvelse.

Det nye System har endnu virket altfor kort til at der kan fældes nogen Dom om dets Værd — der kan kun udtales Haabet om, at det i væsentlig Grad maa svare til de Forventninger, man har knyttet til denne i økonomisk Henseende ret kostbare Foranstaltning.

Odense Skolevæsen, den 11. Februar 1908.

Theodor Siersted.

Trykfejl:

Side 5, Linie 1 fra neden, staar: Lendrofs, skal være *Lendorfs*.
Side 10, Linie 9 fra oven, staar: 34 Kl., skal være 35 Kl.

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Aarsprøver

i

Odense kommunale Skoler

April 1908.

Indhold:

- A. Beretning om Odense offentlige Skolevæsen for Aaret 1907.
- B. do. - Mulernes Legatskole for Aaret 1907.
- C. do. - de private Skoler for Aaret 1907.
- D. Skolestatistik for Odense Købstad.
- E. Aarseksamen i Odense kommunale Skoler 1908.

A. Odense almindelige Skolevæsen.

I. Kommunens Skolebygninger,

hvis Opførelse har kostet c. 800,000 Kr., er for Tiden følgende:

I. Drengborgerskolen i Jernbanegade, opført 1878—79, II. Pigeborgerskolen i Klaragade og Holsedøre, hvis Hovedbygninger er opførte 1873—74 og 1886—87; III. Østre Kommuneskole i Danmarksgade, opført 1888—89; IV. Vestre Drengborgerskole i Vandværksstræde, opført 1897; V. Vestre Pigeborgerskole i Vandværksstræde, opført 1904—05; VI. Skolen i Overgade, opført 1874, og VII. Skolen i Bolbro, opført 1884.

I Bolbro er f. T. en ny Skolebygning under Opførelse; den vil formentlig blive tagen i Brug den 1ste Maj 1908.

II. Eleverne.

Det samlede Elevantal var den 1ste Januar 1907: 4419, steg i Aarets Løb til 4642 og var ved dets Udgang 4403.

Gennemsnitselevantallet har været 4455, i 1906 var det 4417 og i 1905: 4361.

Klasseantallet er forøget med 6 nye Klasser, idet der den 1ste Maj 1907 oprettedes en Syvendeklasse M. og en

Tredie- og Fjerdeklasse N. i Drengborgerskolen samt en Syvendeklasse L. og en Tredie- og Fjerdeklasse M. i Pigeborgerskolen.

Ved Aarets Udgang havde derefter de enkelte Skoler følgende Klasse- og Elevantal:

	Klasse- antal.	Dreng.	Piger.	Ialt.
I. Skolen i Jernbanegade. Drengborgerskolens Afd. A—G	42	1250	,	1250
II. Skolen i Klarag. og Holsedore. Pigeborgerskolens Afd. A—G.	42	,	1272	1272
III. Østre Kommuneskole. Drengborgerskolens Afd. H—I	12	357	,	545
Pigeborgerskolens Afd. H....	6	,	188	
IV. Vestre Drengborgerskole. Drengborgerskolens Afd. K—N	22	590	,	590
V. Vestre Pigeborgerskole. Pigeborgerskolens Afd. I—M.	22	,	554	554
VI. Skolen i Overgade. Betalingsskolen for Piger	5	,	152	152
VII. Skolen i Bolbro	2	18	22	40
		153	2215	2188
				4403

Skoledagenes Antal har været 247.

I Skolemukter (for 1906—07) indkom et Beløb af 94 Kr. 54 Øre, der som sædvanlig anvendtes til Bogpræmier til flittige Elever.

Beregnet efter Gennemsnitsantallet stiller Skolebesøget for hvert enkelt Barn sig saaledes (i de sidste 12 Aar):

	Forsømte Skoledage.			Besøgte Skoledage.	Ialt.
	Paa Grund af Sygdom.	Med lovlig Grund.	Uden lovlig Grund.		
1896....	11,36	1,28	0,67	236,69	250
1897....	9,11	1,55	0,47	235,87	247
1898....	10,10	1,50	0,52	234,38	247
1899....	10,56	1,63	0,54	234,27	247
1900....	12,22	1,83	0,72	235,23	250
1901....	9,60	1,20	0,20	235,00	246
1902....	8,57	1,21	0,32	237,90	248
1903....	9,62	1,21	0,34	237,83	249
1904....	8,60	1,25	0,28	237,87	248
1905....	9,26	1,12	0,24	237,38	248
1906....	8,06	1,19	0,27	234,48	244
1907....	9,68	1,20	0,29	235,83	247

Nøjagtigere kan imidlertid Skolebesøget bestemmes ved nedenstaaende Angivelse af **forsømte og besøgte Skoledage i Procent af samtlige Skoledage:**

	Paa Grund af Sygdom.	Forsømte Skoledage.		Uden lovlig Grund.	Besøgte Skoledage.
		Med lovlig Grund.			
1896....	3,96 ⁰ / ₀	0,60 ⁰ / ₀		0,39 ⁰ / ₀	95,05 ⁰ / ₀
1897....	3,69 —	0,62 —		0,19 —	95,50 —
1898....	4,09 —	0,61 —		0,21 —	95,09 —
1899....	4,27 —	0,66 —		0,22 —	94,85 —
1900....	4,99 —	0,73 —		0,29 —	93,99 —
1901....	3,93 —	0,50 —		0,12 —	95,45 —
1902....	3,46 —	9,49 —		0,13 —	95,92 —
1903....	3,86 —	0,49 —		0,14 —	95,51 —
1904....	3,47 —	0,51 —		0,11 —	95,91 —
1905....	3,73 —	0,45 —		0,10 —	95,72 —
1906....	3,30 —	0,49 —		0,11 —	96,10 —
1907....	3,92 —	0,48 —		0,12 —	95,48 —

Den stærke Nedgang i »Forsømmelser uden lovlig Grund« i 1897 og følgende Aar skyldes Indførelsen af et særligt Kontrolsystem her ved Skolevæsenet; den endnu betydeligere Nedgang fra og med Aaret 1901 er en Følge af de skærpede Mulktbestemmelser i de nye Skolelove.

Med Arbejder udenfor Hjemmet var **Borgerskolernes Elever** beskæftigede i følgende Omfang, angivet i Procent af vedkommende Klassers Elevantal pr. 1. Juni 1907:

	Drengeborgerskolen.	Pigeborgerskolen.
7de Klasserne.....	81,39 ⁰ / ₀	56,00 ⁰ / ₀
6te —	77,01 —	45,21 —
5te —	63,53 —	41,36 —
4de —	54,64 —	23,82 —
3die —	31,66 —	10,82 —
2den —	5,65 —	2,57 —
1ste —	2,18 —	0,93 —
Af hele Børneantallet	36,25 ⁰ / ₀	20,34 ⁰ / ₀

III. Udgifter til Skolevæsenet.

Skolevæsenets Budget for 1907—08 omfattede Udgifter til et samlet Beløb af 239,862 Kr. 31 Øre, nemlig:

Til Lønninger.....	161510	Kr. 48 Øre
- Undervisningsmidler	17000	— „ —
- Bygninger, Inventar m. m.	13100	— „ —
- andre Udgifter.....	48251	— 83 —
	<u>Ialt..</u>	<u>239862 Kr. 31 Øre</u>

Til Sammenligning anføres, at Budgettet for 1906—07 var ..... 195087 Kr. 19 Øre

Til ovenstaaende Budgetsum ..... 239862 Kr. 31 Øre
bliver at lægge Udgifterne til Renter af
og Afdrag paa Laan ..... 40820 — „ —

hvorefter Byens Udgift til Skolevæsenet
i 1907—08 ialt kan anslaaes til.... 280682 Kr. 31 Øre

altsaa med et kalkuleret Indbyggerantal af 41000 og med
Gennemsnitselevantallet 4455

6 Kr. 85 Øre pr. Individ
63 — „ — - Elev.

IV. Skolevæsenets Administration.

Under 28. Maj 1907 behagede det Hs. Maj. Kongen allernaadigst at beskikke hidtilværende Skoleinspektør ved Odense kommunale Skolevæsen, cand. theol. *Peter Theodor Emil Siersted*, R. af Dbg., p. p., til Skoledirektør for Odense kommunale Skolevæsen.

Under 9. August 1907 behagede det Hs. Maj. Kongen allernaadigst at beskikke Skoleinspektør og Overlærer ved Silkeborg kommunale Skolevæsen *Morten Mortensen*, Lærer ved Odense kommunale Skolevæsen *Johannes Löwe*, Skoleinspektør og Overlærer ved Holbæk kommunale Skolevæsen, cand. phil. *William Dillew Rasmussen*, og Lærer ved Odense kommunale Skolevæsen *Theodor Lundahl-Nielsen* til Skoleinspektører ved Odense kommunale Skolevæsen.

Ialt er der paa Skoledirektørens Kontor i Aarets Løb afholdt 10 Skolekommissionsmøder og 23 Skoleudvalgs-møder samt i Aarets sidste fire Maaneder 6 Møder med Skoleinspektørerne.

V. Lærerpersonalet.

Under 31. Januar 1907 bevilgede Skoledirektionen Lærerinde Fru *Dorthea Riis-Hansens* Ansøgning om Afsked paa Grund af Bortflytning fra Byen fra 1. April s. A. at regne.

Under s. D. godkendte Skoledirektionen i Henhold til Skoleplanens § 14 en Indstilling fra Skolekommissionen, hvorved det tillodes eksamineret Haandgerningslærerinde Frk. *Olga Jensen* indtil videre at overtage 6 ugentlige Haandgerningstimer i Skolen i Klaragade.

Under 23. Februar 1907 kaldede Skoledirektionen hidtilværende Lærer ved Agtrupskov Skole *Morten Jørgensen Banke* (f. $\frac{23}{5}$ 1875, Eksamen Odense 1897 med mg÷, 119 P.) til Lærer ved Odense kommunale Skolevæsen fra 1. Marts s. A. at regne.

Under 14. Marts 1907 bevilgede Skoledirektionen Lærerinde Frk. *Martha Michaelsens* Ansøgning om Afsked paa Grund af Bortrejse (til Amerika) fra 1. Maj. s. A. at regne.

Den 19. April 1907 vedtog Odense Byraad at give de fast ansatte Lærere og Lærerinder, hvis Lønning ikke oversteg henholdsvis 2000 og 1000 Kr., et Dyrtidstillæg for Aaret 1907—08 stort 100 Kr. til hver.

Under 23. April 1907 kaldede Skoledirektionen hidtilværende Førstelærer ved Vedskølle Skole *Jens Marius Jensen*, hidtilværende Lærer ved Odense St. Hans Landdistrikts Skole *Lars Christian Alkær sig* (f. $\frac{8}{4}$ 1875, Eksamen Silkeborg 1899 med mg, $121\frac{1}{3}$ P.), hidtilværende Lærerinde ved det kommunale Skolevæsen i Kjerteminde *Sofie Cathrine Charlotte Høgelund* (f. $\frac{11}{5}$ 1881, Eksamen Horsens 1902 med mg, $130\frac{2}{3}$ P.) samt eksamineret Lærerinde *Agnes Marie Mikkelsen Kelstrup* (f. $\frac{4}{5}$ 1874, Eksamen Odense 1906 med mg÷, $124\frac{2}{3}$ P.) til henholdsvis Lærere og Lærerinder ved Odense kommunale Skolevæsen, alle fra 1. Maj s. A. at regne.

Da nævnte Lærer J. M. Jensen ikke ønskede at modtage Embedet, kaldede Skoledirektionen under 6. Maj 1907 hidtilværende Lærer ved Storehedinge kommunale Melle- og Realskole *Mads Kjær Krogh* (f. $\frac{7}{11}$ 1863, Eksamen Jellinge 1888 med 1ste Karakter med Udmærkelse) til Lærer i hans Sted fra 1. Juni s. A. at regne.

Under 23. April 1907 antog Skoledirektionen eksamineret Lærerinde Frk. *Petra Kirstine Andersen* (f. $\frac{25}{1}$ 1884, Eksamen Silkeborg 1905 med mg, $132\frac{1}{3}$ P.) og eksamine-

ret Lærerinde Frk. *Emilie Henriette Siersted* (f. $\frac{11}{2}$ 1884, Eksamen Silkeborg 1905 med $mg\times$, $141\frac{2}{3}$ P.) som Time­lærerinde ved Odense kommunale Skolevæsen, begge fra 1. Maj s. A. at regne.

Under 8. Juli 1907 kaldede Skoledirektionen Lærer ved Odense almindelige Skolevæsen *Axel Johannes Rasmussen* til Lærer ved Mulernes Legatskole og eksamineret Lærer­inde Frk. *Caroline Henriksine Hansen* (f. $\frac{6}{12}$ 1880, Eks­amen Odense 1904 med $mg\div$, $115\frac{2}{3}$ P.) til Lærerinde ved Odense kommunale Skolevæsen, begge fra 1. August s. A. at regne.

Under Vakancen i de ved Lærer *A. J. Rasmussens* Forflyttelse og ved Lærerne *Løwe* og *Lundahl-Nielsens* Ud­nævnelse til Inspektører ledigblevne Embeder besørge­des disse af de eksaminerede Lærere *P. Andersen*, *Aage Poulsen* og *Johannes Rasmussen*.

Fra $\frac{1}{12}$ 1907 fik Lærer *E. Carlsen* Skoledirektionens Tilladelse til i 1 Aar at lade sit Embede besørge ved en Vikar, for at han i nævnte Tidsrum kunde forestaa et af Odense Kommune forsøgsvis oprettet Kontor for Skatte­sager m. m.

Under 13. December 1907 kaldede Skoledirektionen hidtilværende Lærer ved Nakskov kommunale Skolevæsen *Peder Nielsen Jørgen Mortensen* (f. $\frac{19}{9}$ 1876, Eksamen København 1897 med 2den Karakter), hidtilværende Lærer ved Odense private Realskole *Jørgen Sørensen Jørgensen* (f. $\frac{15}{3}$ 1874, Eksamen Jellinge 1896 med 2den Karakter) og hidtilværende Lærer ved Slagelse kommunale Skole­væsen *Hans Hansen* (f. $\frac{21}{4}$ 1877, Eksamen Skaarup 1905 med $mg\times$, $133\frac{2}{3}$ P.) til fast ansatte Lærere ved Odense kommunale Skolevæsen, alle fra $\frac{1}{1}$ 1908 at regne.

Under 17. Oktober 1907 behagede det Hs. Maj. Kongen allerhøjest at benaade Lærer ved Odense kommunale Skole­væsen *Jørgen Enghoff* med Dannebrogsmændenes Hæders­tegn.

Foruden af *Skoleinspektørerne* bestod Lærerpersonalet saaledes d. 31. December 1907 af 31 fast ansatte Lærere, 63 fast ansatte Lærerinder, 1 midlertidig Timelærer, 4 Gymnastiklærere, 1 Sanglærer, 2 Timelærerinder, 1 midler­tidig Timelærerinde i Haandgerning og 8 Gymnastiklærer­inder, ialt 111, der tilsammen underviste 4007 Timer om Ugen, og som vare fordelte saaledes ved de enkelte Skoler:

	Født	Ansæt ved Odense Skolevæsen	Lønnings- anciennitet
I. Skolen i Jernbanegade.			
<i>Inspektør:</i>			
Johannes Løwe	6/1 51	1/11 77	1/9 07
<i>Fast ansatte Lærere:</i>			
			over
1. I. C. Poulsen ..... Semin.	26/9 38	18/10 62	25 Aar
2. Jørgen Enghoff, Dbmd ..... do.	17/10 37	1/5 68	do.
3. I. H. Aaderup ..... do.	19/3 54	4/7 87	do.
4. G. G. V. Yderik .... 1-aar. Kurs. do.	26/3 52	1/5 82	do.
5. S. J. Seltoft ..... do.	18/10 60	1/5 86	ov. 20 A.
6. R. M. Holmgaard ..... do.	13/12 64	25/4 90	1/5 90
7. H. H. Toft ..... do.	12/4 64	1/5 91	1/4 91
8. C. E. Carlsen ..... do.	29/7 68	1/9 91	1/9 91
9. J. P. J. Hjort ..... do.	4/11 57	30/5 93	1/6 93
10. H. I. M. S. Bender Pedersen .. do.	30/3 73	1/5 99	1/2 97
11. I. Valdemar Nielsen ..... do.	5/2 74	1/7 03	1/2 98
12. Johan O. R. Eriksen, cand. phil. do.	13/2 76	18/6 96	1/5 01
13. P. N. J. Mortensen 1-aar. Kurs. do.	19/9 76	1/1 08	1/4 06
14. Jørgen S. Jørgensen ..... do.	15/3 74	1/1 08	1/8 07
15. H. Hansen ..... do.	21/4 77	1/1 08	1/1 08
<i>Timelærere (i Gymnastik):</i>			
16. C. A. E. Steen, Dbmd ..... fhv. Sergent	2/11 39	1/5 91	—
17. I. V. Rasmussen ..... Stabssergent	7/11 58	6/11 00	—
<i>Timelærerinde (i Gymnastik):</i>			
18. Anna M. Brodersen .. eksam. Gymn.li. (har tillige Gymnastik i Skolen i Bolbro).	6/4 73	1/7 05	—
<i>Fast ansatte Lærerinder:</i>			
			over
19. A. C. Michelsen ..... ueksam.	22/12 54	1/5 81	25 Aar
20. M. A. Bo ..... Lærerindeeks.	9/9 55	1/6 87	1/6 87
21. O. Bender Pedersen, f. Rasm. ... ueksam.	31/7 74	1/7 98	1/7 98
22. Methea S. M. Schmidt .. Lærerindeeks.	6/3 70	s. D.	s. D.
23. C. N. Sachmann ..... do.	17/10 78	1/5 01	1/5 01
24. Johanne M. Madsen .... do. (har tillige nogle Timer i Skolen i Overgade)	9/2 76	1/5 05	1/10 02

	Født	Ansæt ved Odense Skolevæsen	Lønnings- anciennitet
25. Caroline H. Hansen . . . . Lærerindeeks.	6/12 80	1/8 07	1/8 07
<i>Timelærerinde (i alm. Fag):</i>			
26. Emilie H. Siersted . . . . . Lærerindeeks. Se tillige Nr. 106.	11/2 84	1/5 07	—
II. Skolen i Klaragade og Holsedore.			
<i>Inspektør:</i>			
Th. Lundahl-Nielsen	27/5 69	1/11 87	1/9 07
<i>Fast ansatte Lærere:</i>			
27. J. Sørensen . . . . . Semin.	26/4 70	1/5 91	1/9 91
28. J. J. Banke . . . . . do.	16/11 63	1/5 94	1/5 94
<i>Fast ansatte Lærerinder:</i>			
29. H. M. Thuesen . . . . . ueksam.	24/9 46	6/7 74	over 25 Aar
30. M. Koppel . . . . . do.	26/6 44	s. D.	do.
31. E. F. Thuesen . . . . . Lærerindeeks.	31/8 48	1/3 70	do.
32. A. C. Ingeborg Nielsen . . . . . ueksam.	5/2 45	17/10 71	do.
33. M. Kryssing . . . . . Lærerindeeks.	20/11 51	16/9 76	do.
34. C. M. Lykkedahll . . . . . ueksam.	30/3 44	1/11 78	do.
35. Marie F. H. C. Hansen . . . . . do.	5/11 48	31/16 79	do.
36. A. M. H. Wolther . . . . . Lærerindeeks.	19/4 52	1/5 80	do.
37. K. M. Hviding . . . . . ueksam.	15/1 52	9/4 82	do.
38. R. A. P. Vonsild . . . . . Lærerindeeks.	16/2 63	1/5 81	do.
39. Henriette I. N. A. Jacobsen . . . . . do.	10/2 53	1/6 87	ov. 20 A.
40. Else Jørgensen . . . . . do.	2/4 50	1/5 83	do.
41. H. N. Biering . . . . . do.	25/10 55	1/1 86	do.
42. I. A. Thellemann . . . . . do.	9/5 60	1/5 84	do.
43. Mathilde J. Hansen . . . . . ueksam.	25/8 53	1/5 82	do.
44. M. Knudsen . . . . . Lærerindeeks.	19/8 59	1/11 84	do.
45. A. C. N. Flor. f. Johansen . . . . . do.	29/5 52	s. D.	do.
46. M. C. Rasmine Jacobsen . . . . . do.	16/1 67	12/5 84	do.
47. A. I. A. Berggreen . . . . . ueksam.	18/11 53	1/4 90	1/4 90
48. C. I. M. Madsen . . . . . Lærerindeeks.	18/2 67	1/6 90	1/6 90

	Født	Ansæt ved Odense Skolevæsen	Lønning- anciennitet
49. C. A. Bogh . . . . . Lærerindeeks.	31/3 64	1/10 90	1/10 90
50. Martha Bruun-Jensen . . . do.	22/1 65	1/1 91	1/5 91
51. A. Bothilde Th. Christensen do.	1/4 63	1/12 99	1/9 92
52. G. M. Malmsjø . . . . . do.	14/7 69	1/5 94	1/5 94
53. Jørgine K. Jensen . . . . . do.	25/1 74	1/5 97	1/5 97
54. A. Torup, f. Torup . . . . . ueksam.	10/10 72	28/10 97	1/4 98
55. Vilhelmine P. M. Schmidt Lærerindeeks.	21/9 71	1/10 02	1/9 00
<i>Timelærerinder (i Gymnastik):</i>			
56. E. C. Floytrup . . . . . eks. Gymnli.	14/1 74	1/2 03	—
57. Elisab. P. Rannow . . . . . do.	12/8 80	1/11 03	—
58. Ane Margr. Jensen . . . . . do.	2/2 79	1/7 05	—
59. Elisab. Grønl. Rasmussen do.	27/11 85	1/11 05	—
60. Desuden har eksam. Haandgerningsli. Frk. Olga Jensen besørget 6 Haand- gerningstimer om Ugen.			
III. Østre Kommuneskole.			
<i>Inspektør :</i>			
W. D. Rasmussen	2/10 65	1/9 07	1/2 03
<i>Fast ansatte Lærere:</i>			
61. J. Fr. Ilving . . . . . Semin.	7/6 61	3/10 84	over 20 Aar
62. H. C. Rasmussen . . . . . do.	26/7 66	1/6 90	do.
63. Jens Eriksen . . . . . do.	12/3 64	16/9 89	1/1 89
64. M. Johannes Jørgensen . . . . . do. (har tillige Sang i Skolen i Overgade.)	10/1 78	1/5 06	1/12 97
65. M. J. Banke . . . . . do.	25/3 75	1/3 07	1/6 00
<i>Timelærer (i Gymnastik):</i>			
66. H. Eriksen. Dbmd. . . fhv. Stabssergent (har tillige Gymnastik i V. Drengborgersk.)	24/12 48	1/6 92	—
<i>Fast ansatte Lærerinder :</i>			
67. K. M. Ravens. f. Andresen, Lærerindeeks.	4/6 63	1/5 81	over 20 Aar

	Født	Ansæt ved Odense Skolevæsen	Lønnings- anciennitet
68. Rasmine M. Rasmussen .Lærerindeeks.	29/11 57	7/1 85	ov. 20 A.
69. M. Kirstine M. Rasmussen . . . . . ueksam.	7/12 67	23/8 87	do.
70. Marie Sørensen . . . . . Lærerindeeks.	17/2 70	1/3 98	1/3 98
71. A. Pouline Løngreen . . . . . do.	18/6 74	1/6 04	1/6 04
<i>Timelærerinde (i alm. Fag):</i>			
72. P. Kirstine Andersen . . . . . do.	25/1 84	1/5 07	—
<i>Timelærerinde (i Gymnastik):</i>			
73. H. C. Storm, f. Dinesen eks. Gymn.li. (har tillige Gymnastik i Skolen i Overgade).	18/7 79	1/4 98	—
IV. Vestre Drengborgerskole.			
<i>Inspektør:</i>			
M. Mortensen	3/1 64	1/9 07	1/8 03
<i>Fast ansatte Lærere:</i>			
			over
74. A. G. L. Clausen . . . . . Semin.	19/11 61	8/2 86	20 Aar
75. M. K. Krog . . . . . do.	7/11 63	1/6 07	1/9 90
76. M. K. M. Vestergaard .1-aar. Kurs do.	22/8 68	1/5 96	1/1 91
77. K. G. Rasmussen . . . . . do.	16/8 69	1/12 99	1/1 93
78. Thor Kure . . . . .1-aar. Kurs. do.	22/3 69	1/6 93	1/6 93
79. Julius P. Schou . . . . . do.	3/12 71	1/5 05	1/2 03
80. L. Chr. Alkærsig . . . . . do.	8/4 75	1/5 07	1/10 03
81. A. F. Thinesen . . . . . do.	22/12 78	1/6 06	1/5 04
<i>Fast ansatte Lærerinder:</i>			
82. A. M. Hunderup . . . . .Lærerindeeks.	1/6 69	1/1 04	1/4 93
83. Johanne P. Løngreen . . . . . do.	21/10 66	1/1 96	1/1 96
84. Caroline F. A. Petersen . . . . . do.	28/4 71	1/1 98	1/1 98
85. Anna Cathr. Hansen . . . . . do.	31/1 81	1/6 06	1/11 03
<i>Timelærer (i Gymnastik):</i>			
86. P. Dalborg . . . . .Sergent	25/10 65	1/5 06	—

	Født	Ansæt ved Odense Skolevæsen	Lønning- anciennitet
<i>Timelærer (i Sang):</i>			
87. C. J. Meinung . . . . . Musikdirektør Se tillige Nr. 66. 104 og 105.	4/9 72	1/5 05	—
V. Vestre Pigeborgerskole.			
<i>Inspektør:</i>			
M. Mortensen (se V. Drengborgerskole)	—	—	—
<i>Fast ansatte Lærere:</i>			
			over
88. A. C. A. Lohse . . . . . Lærerindeeks	4/11 66	12/5 84	20 Aar
89. Dagmar Christophersen do.	9/10 63	1/5 86	do.
90. M. C. Thrige . . . . . do.	19/7 61	1/5 87	1/11 87
91. Anna M. Petersen . . . . . do.	24/10 63	1/11 88	1/11 89
92. Johanne Bruun-Jensen . do.	31/1 63	1/8 93	1/8 93
93. Lovisa P. Ipsen . . . . . do.	18/12 72	1/12 99	1/2 96
94. E. N. M. Rützu . . . . . ueksam.	29/11 51	1/5 97	1/11 97
95. L. K. Ræbild . . . . . Lærerindeeks.	3/2 69	1/9 98	1/9 98
96. B. Cathr. Jensen . . . . . do.	3/11 69	1/5 01	1/12 99
97. Thyra E. Jørgensen . . . do.	30/7 74	s. D.	1/5 01
98. Marie S. A. Hansen . . . do.	24/8 77	1/5 02	1/9 01
99. S. C. C. Høgelund . . . . do.	11/5 81	1/5 07	1/3 03
100. Hedevig Beyer . . . . . do.	12/3 80	1/5 06	1/4 03
101. Elise S. Wendelboe . . . do.	18/4 75	1/6 06	1/1 04
102. A. M. M. Kelstrup . . . . do.	4/5 74	1/5 07	1/1 06
103. Valborg J. Nissen . . . . do.	13/2 77	1/6 06	1/6 06
<i>Timelærere (i Gymnastik):</i>			
104. Eline Jacobsen . . . . . eks. Gymn.li.	30/8 79	1/7 05	—
105. Petra A. Brandt . . . . . do.	24/5 82	1/7 05	—
(har begge tillige Gymnastikt. i V. Drengb.sk.).			

	Født	Ansæt ved Odense Skolevæsen	Lønning-anciennitet
VI. Skolen i Overgade.			
<i>Inspektør:</i>			
W. D. Rasmussen (se Ø. Kommunesk.)	—	—	—
<i>Fast ansatte Lærere:</i>			
106. I. C. M. Skalberg.....Semin. (har desuden nogle Timer i Skolen i Jernb.g.)	27/3 55	20/7 85	over 20 Aar
<i>Fast ansatte Lærerinder:</i>			
107. P. G. E. Boock .....ueksam.	1/2 49	20/8 74	over 25 Aar
108. Christophine C. Hansen ..... do.	8/10 41	1/1 72	do.
109. E. Falck-Johansen, f. Petersen Lærerindeeks. og 1-aar. Kurs. Se tillige Nr. 24, 64 og 73.	29/10 54	1/5 85	over 20 Aar
VII. Skolen i Bolbro.			
<i>Fast ansat Lærerinde:</i>			
110. Caroline T. Christensen. Lærerindeeks.	21/12 59	1/1 01	1/7 87
111. hvorhos Seminarist A. Engberg har besørget Sangundervisningen (2 Timer om Ugen). Se tillige Nr. 18.			

Paa Skolekontoret er — siden 1ste Januar 1889 —
ansat Fuldmægtig I. Th. Henrik Rosenvinge.

Paa Grund af Sygdom blandt Lærerpersonalet har det i Aarene 1901—1907 været nødvendigt at holde Vikarer i følgende Omfang:

	Lærere			Lærerinder			Ialt		
	Antal Timer	Kr.	Ø.	Antal Timer	Kr.	Ø.	Antal Timer	Kr.	Ø.
1901.....	210	146	»	1527	918	30	1737	1064	30
1902.....	395	312	50	2615	1598	10	3010	1910	60
1903.....	1210	961	60	2348	1408	80	3558	2370	40
1904.....	788	625	50	3948	2488	95	4736	3114	45
1905.....	241	152	85	2361	1460	75	2602	1613	60
1906.....	1800	1274	95	3215	1951	80	5015	3226	75
1907.....	556	392	50	2648	1710	45	3204	2102	95

VI. Skolernes Portnere,

der antages af Skoleudvalget efter Skoledirektørens Indstilling, er følgende:

- ved Skolen i Klaragade: *N. P. Hansen*, ansat 7de Maj 1881.
- Østre Kommuneskole: *C. Nielsen*, ansat 1ste Maj 1889.
- V. Drengborgerskole: *H. Nielsen*, ansat 1ste Jan. 1894.
- Skolen i Jernbaneg.: *Rs. Madsen*, ansat 1ste Oktbr. 1897.
- Skolen i Overgade: *A. Hansen*, ansat 1ste Novbr. 1900.
- V. Pigeborgerskole: *J. Rasmussen*, ansat 1ste Jan. 1905.

VII. Skolelegater.

Legatet »*H. C. Andersens Hjælp*« bortgaves for 1907 til Oscar Richard Laurits Kragh af Afd. G, 6te Klasse.

Det *Benzon Gersdorffske Konfirmationslegat* gaves — henholdsvis ved Foraars- og Efteraarskonfirmationen 1907 — til:

Mary Møller	af Afd. A	Astrid Hübschmann	af Afd. A
Maren Christensen	- — B	Astrid Hunderup	- — B
Magna Bender Madsen	— G	Inger A. K. Sørensen	- — C
Magdal. Emilie Hansen	— H	Hedevig Marie Hansen	— D
Anna D. C. Jørgensen	— I	Ingrid Oline Jonassen	— E
Emma A. H. Nielsen	— K	Anna Christine Larsen	— F

»Lærer Chr. Dændlers Legat« tildeltes i April 1907 følgende 8 Elever i Pigeborgerskolen:

Astrid F. Hunderup	af Afd. B	L. Camilla Nielsen	af Afd. F
Inger Sørensen	- — C	Agnes E. Jacobsen	- — G
Anna D. K. Hansen	- — D	Ingeborg A. Hansen	- — H
Karen E. Jensen	- — E	Gerda A. Jørgensen	- — I

VIII. Andre Meddelelser.

Den 2. Februar 1907 besøgte Ministeriets Konsulent, Professor *N. A. Larsen*, Skolen i Jernbanegade.

Den 7de og 8de Februar 1907 inspicerede Gymnastikinspektøren, cand. theol. *Knudsen* Gymnastikundervisningen i samtlige Skoler.

Den 6te November 1907 inspicerede Sanginspektøren, Professor *Nebelong* Sangundervisningen i Vestre Kommuneskole.

I Aarets Løb har Skolevæsenet havt den Glæde at modtage Besøg af følgende:

Den 10de Januar: Dhrr. Byraadsmedlemmer i Rønne Dr. *Kabell* og Redaktør *Nielsen-Hauge*, der besaa Vestre Dreng- og Pigeborgerskole.

Den 2den Maj: Hr. *Karl Syrén*, Folkeskolelærer i Filipstad, Värmland.

Den 10. Juni: Hr. *Andrén*, Folkeskolelærer og Organist i Nässjö.

Den 9de Oktober: Hr. *Gustaf Hultgren*, Folkeskolelærer i Leksberg, Vestergötland.

B. Mulernes Legatskole.

Ved
Overlærer *Hertel*.

Eleverne. Den 31te December 1906 talte Skolen 324 Elever; i Tiden fra 1ste Jan.—28de April udgik 45, deraf ved Skoleaarets Slutning 33. Der optoges ved det nye Skoleaars Begyndelse, den 29. April 1907, 58 Drengene, saa Skolen havde da 337 Elever. Siden da er udgaaet 23, og der er optaget 3 (alle tilflyttede). Af de ved Skoleaarets Begyndelse optagne Drengene var 52 fra Odense Børnerskole, 1 fra en anden kommunal Skole, 1 fra Odense Børnehjem og 4 fra herværende private Skoler.

Af de udgaaede Drengene forlod 17 Skolen efter at have taget almindelig Forberedelseseksamen, 4 gik til Borger-skolen, 2 til Katedralskolen, 2 til Skoler i andre Byer; Resten udskreves efter at være kommet ud over den skolepligtige Alder.

Ved Udgangen af 1907 talte Skolen 317 Elever. Af disse var 48 over den skolepligtige Alder.

Til almindelig Forberedelseseksamen, hvis mundtlige Del afholdtes mellem d. 25. Marts og 23. April, indstillede sig 17 af Skolens Elever, der alle bestod (4 med Udmærkelse).

Som beskikkede Censorer var til Stede: Skoleinspektør W. D. Rasmussen, Lærer Edv. Hansen, Translatør Schmidt og Lærerinde Frk. Schwarz, som indbudte af Skolen: Overlærer Karl Schmidt, Adjunkt G. Nielsen og Overlærer, Dr. phil. S. A. Christensen.

Udfaldet ses af omstaaende Liste.

	Dansk skriftlig	Dansk, mundtlig	Engelsk	Tysk	Historie	Geografi	Regning, skriftlig	Aritmetik	Geometri	Naturhistorie	Naturalære	Orden med de skriftlige Arbejder	Points	
1. Andersen, Victor, Søn af afdøde Sergent Andersen	mg+	mg+	mg+	ug-	ug	ug-	mg+	g+	mg-	ug-	ug	mg	109 ¹ / ₃	Bestaaet
2. Bonnesen, Aage Winther, Søn af Tapetserer Bonnesen	mg	ug	ug-	ug-	ug-	ug-	g+	mg+	mg-	ug	g+	mg+	108 ² / ₃	—
3. Christensen, Peter Christian Lund Søn af afdøde Lærer Christensen	mg	mg+	mg	mg+	ug-	ug-	mg+	mg+	mg	ug-	ug-	mg	109 ¹ / ₃	—
4. Christiansen, Georg Eckardt, Søn af Toldofficiant Christiansen	mg-	mg	mg-	mg-	mg-	g	mg-	g+	g-	mg-	mg-	mg+	92 ² / ₃	—
5. Eriksen, Peter Johannes Marius, Søn af Partikulier Eriksen	mg	ug-	mg	mg-	ug-	ug-	mg-	g	g	ug-	mg+	mg-	102 ² / ₃	—
6. Gaarde, Viggo Christian Pedersen, Søn af Oversergent Gaarde	mg	ug	mg	mg+	ug-	mg+	mg	mg	g+	mg-	ug-	mg+	107 ¹ / ₃	—
7. Gormsen, Carl Anders Ferdinand, Søn af Arbejdsmand Gormsen	mg	mg	mg	mg	mg+	mg	g	tg	tg	mg-	g+	mg	89 ¹ / ₃	—
8. Hansen, Sofus Fredr., S. af Tømr. H.	mg	mg	mg+	mg+	ug	ug	ug-	mg-	mg	mg	ug-	mg	108 ² / ₃	—
9. Hartz, Viggo Eduard Osvald, Søn af Skomagermester Hartz	mg-	ug-	mg	mg	ug-	ug	mg-	mg	mg-	mg+	g+	mg-	103 ² / ₃	—
10. Høirup, Gustav Marius Nielsen, S. af afd. Lærer Nielsen	mg+	ug-	mg	mg+	ug-	ug-	mg	mg-	g+	g+	g	ug-	104	—
11. Jensen, Carl William, S. af Serg. J.	ug-	ug	mg+	mg+	mg+	ug-	ug	mg	ug-	mg	ug-	mg+	113	Best. m. U.
12. Jørgensen, Carl Christian, Søn af Stempelmester Jørgensen	mg	mg	mg	mg-	ug-	mg+	mg-	mg-	g-	mg	mg	mg-	100	Bestaaet
13. Jørgensen, Jørgen, S. af Arbmd. J.	mg+	ug-	ug-	ug	ug	ug	mg+	mg+	ug	ug	ug	mg	114 ² / ₃	Best. m. U.
14. Nissen, Will. Andreas, S. af Bogho. N.	ug-	ug	mg+	ug-	ug	ug-	mg	mg	mg	ug-	ug	mg	113	Best. m. U.
15. Petersen, Axel, S. af Detaillist P.	mg-	mg+	mg	mg+	mg+	mg	mg-	mg	mg-	mg	g	mg	101 ² / ₃	Bestaaet
16. Petersen, Hans Jørgen Kristian, S. af Snedker Petersen	ug-	ug-	mg+	mg+	ug	ug-	ug	ug	ug	ug	mg+	ug-	115 ¹ / ₃	Best. m. U.
17. Thrane, Otto, Søn af Løjtn., Rejse- inspektør Thrane	mg-	mg	mg-	mg-	mg-	ug-	mg+	mg+	mg	mg-	ug-	mg	102 ¹ / ₃	Bestaaet

Til at bestaa Eksamen (med 2 Sprog) kræves 65 Points, til »Bestaaet med Udmærkelse« 112²/₃ Points.

Skolebesøget.

I Aarets Løb blev der holdt Skole i 247 Dage,
Gennemsnitlig har hver Dreng forsømt:

Paa Grund af Sygdom	4,70	Dage.	Dette er procentvis	1,90
Med lovlig Grund	0,31	—	—	0,12
Uden lovlig Grund	0,00	—	—	0,00
Ialt	5,01	Dage.	—	2,02
Besøgte Skoledage	241,99	—	—	97,98
	247,00	Dage.		100,00

Gennemsnitsantallet af Eleverne i Klasserne var:

1. Kl. A: 28, 1. Kl. B: 28, 2. Kl. A: 28, 2. Kl. B: 30, 3. Kl. A: 32, 3. Kl. B: 29, 4. Kl. A: 30, 4. Kl. B: 28, 5. Kl. A: 27, 5. Kl. B: 28, 6. Kl.: 21, 7. Kl.: 18, ialt: 327.

Ved Skoleaarets Begyndelse nød 21 Drengene hel Friplads, 42 halv; desuden havde 2 Sønner af en Lærer ved Legatskolen hel, og 1 Søn af en Lærer ved Borgerskolen halv ekstraordinær Friplads. For en Dreng betales Skolepenge og Skolebøger af Biskop H. Steins og Hustrus Legat, for 1 af forhenværende Elever af Legatskolen.

Nedsættelse i Skolebetalingen med 1 Kr. maanedlig tilstodes 42 Drengene.

Til Hjælp ved Anskaffelse af Skolebøger uddeltes 410 Kr.

Lærerpersonalet.

Den 3. April 1907 udnævntes Lærer, cand. phil. A. Abitz til Overlærer ved Bogense kommunale Skolevæsen fra d. 1. April af regne, efter at han i 10 Aar med Troskab og Dygtighed havde røgtet sin Gerning ved Skolen.

Den 11. Maj døde Kordegn Axel V. H. Nielsen, der fra 1874 til 1883 var fast ansat Lærer ved Skolen og senere indtil d. 30. April 1906 Sanglærer ved Skolen. Han mindes med Taknemmelighed saa vel af sine Medlærere som af talrige Elever, paa hvis Opdragelse og Udvikling han ved sin elskværdige Personlighed havde stor Indflydelse.

Den 8. Juli blev hidtilværende Lærer ved Odense kommunale Skolevæsen Axel Johannes Rasmussen, født den 22. Juli 1871, kaldet til det ledige Embede fra den 1. Aug. at regne.

Den 31. December 1907 bestod Lærerpersonalet af:

	Født	Fast ansat ved Skolen	Lønning-anciennitet
<i>Overlærer:</i>			
M. Th. N. Hertel, cand. theol.	31/7 49	11/3 79	1/4 79
<i>Fast ansatte Lærere:</i>			
1. N. C. Carlsen, cand. mag.	12/7 66	31/10 91	1/11 91
2. P. N. Skov, Seminarist	20/9 47	30/6 84	1/4 80
3. P. Klavsen, Semin. og Translatør . . .	6/10 51	21/11 78	1/3 73
4. J. P. Jensen, Semin. og cand. phil. . .	8/11 66	1/5 94	1/5 92
5. H. P. G. Rosendal, Semin. m. 1aar. Kurs.	28/4 68	1/5 94	1/11 88
6. R. N. Romose, do. do.	27/11 68	1/5 95	1/3 90
7. A. J. Rasmussen do. do.	22/7 71	1/8 07	1/5 91
8. L. J. Prebensen, Semin. og cand. phil.	4/11 73	17/12 98	1/3 98
9. P. H. Engberg, do. med 1aar. Kurs.	22/8 74	26/10 05	1/5 98
10. M. A. Alkjær do. do.	30/8 78	1/5 06	1/5 04
<i>Gymnastiklærer:</i>			
N. Nielsen, Dbm., fhv. Stabssergent . .	10/11 41	1/9 89	

De fast ansatte Lærere lønnes siden $\frac{1}{5}$ 06 efter Skolelovens højeste Skala med et Tillæg af 300 Kr. efter 25 Aars Tjeneste samt yderligere et Tillæg af 100 Kr. paa hvert Lønningstrin. Gymnastiklæreren lønnes med 85 Øre Timen og efter 10 Aars Tjeneste ved Skolen med 1 Kr. Timen.

I Regnskabsaaret 1907—08 har de Lærere, hvis Løn ikke har oversteget 2000 Kr., haft et Dyrtidstillæg paa 100 Kr.

I Vikarløn under de faste Læreres Sygdom er der i Løbet af Aaret udbetalt 277 Kr. 70 Øre, hvoraf Halvdelen er refunderet af Skolefonden.

Skolens Portner, der antages af det kateketiske Skolekollegium, er H. P. Jeppesen, ansat d. 1. Novbr. 1888.

Den 12.—13. Maj deltog Skolen med et Hold paa 57 Elever i Sangstævnet i Svendborg.

C. De private Skoler.

Tilskud af Kommunen har i Aaret 1907 været givet de private Skoler i følgende Udstrækning:

Odense private Realskole.....	375	Kr.	»	Ø.
Louise Wintellers Realskole.....	375	-	»	-
Marie Jørgensens Realskole.....	375	-	»	-
Ussing & Diedrichsens Realskole.....	375	-	»	-
Fri- og Fortsættelsesskolen i Nørregade..	321	-	45	-
Søndre Friskole.....	177	-	01	-
M. Thorups Pigeskole.....	194	-	»	-
Emma Behrens Skole.....	164	-	26	-
Ialt.....	2356	Kr.	72	Ø.

Den 1. Oktober 1907 oprettede Fru Magda Prip en Skole for Smaaabørn paa Hunderupvej 171 (Skovhuset).

Der fandtes derefter den 31. December 1907 følgende 20 private Skoler i Odense:

Skolens Navn	Lærer-personale		Antal Klasser	Elevantal den 31/12 1907		
	Lærere	Lærereinder		fra Odense	fra andre Kommuner	i alt
1. Odense private Realskole . . .	16	3	10	166	60	226
2. Louise Wintellers Realskole	5	19	14	265	19	284
3. Marie Jørgensens Skoler . . .	10	22	22	302	25	327
4. Ussing og Diedrichsens Realskole	3	10	9	128	5	133
5. Odense Seminariums Børneskole	6	5	8	185	2	187
6. Fri- og Fortsættelsesskolen i Nørregade	5	4	8	167	45	212
7. Friskolen i Langgade	1	3	2	32	»	32
8. Fru L. Christophersens Skole	»	2	2	41	5	46
9. Emma Behrens Skole	2	9	7	108	»	108
10. Søndre Friskole	2	2	6	91	16	107
11. B. Lunds Skole	2	5	4	79	41	120
12. Kaptajn Danielsens Skole . .	3	»	1	19	2	21
13. M. Thorups Skole	2	11	7	117	4	121
14. Frk. Marie Heys Skole	»	5	3	14	»	14
15. Henriette Hørlücks Forberedelsesskole til Latinskolen .	5	7	5	104	5	109
16. Marie Heins do. do.	4	7	5	48	2	50
17. Fru Mortensens Forberedelsesskole	»	2	1	12	»	12
18. L. Petersens Forberedelsesskole til Latinskolen	»	1	1	3	»	3
19. Magda Prips Pogeskole	»	1	1	6	1	7
20. St. Mariæ (rom. kath.) Skole	4	4	3	44	4	48
	70	120	121	1931	236	2167

Om de 1931 Elever fra Byen, se omstaaende Skolestatistik.

Af de 236 Elever, der er hjemmehørende i andre Kommuner, er 201 i, 1 under og 34 over skolepligtig Alder.

D. Skolestatistik for Odense Købstad

den 31. December 1907.

Samtlige skolesøgende Børn her fra Kommunen var ved Aarets Udgang fordelt i de enkelte Skoler paa følgende Maade (for Katedral-skolens Vedkommende er kun medtaget Elever i skolepligtig Alder).

Skolens Navn	Under skolepligtig Alder		I skolepligtig Alder		Over skolepligtig Alder		Ialt	Sum
	Drenge	Piger	Drenge	Piger	Drenge	Piger		
A. Odense Katedralskole...	»	»	80	»	»	»	80	80
B. Kommunens Skoler:								
I. Det off. Skolevæsen:								
1. Skolen i Jernbanegade.	82	»	1168	»	»	»	1250	
2. do. i Klaragade og Holsedore	»	71	»	1198	»	3	1272	
3. Østre Kommuneskole..	14	16	343	172	»	»	545	
4. Vestre Drengeborgersk.	38	»	551	»	1	»	590	
5. Vestre Pigeborgerskole.	»	26	»	525	»	3	554	
6. Skolen i Overgade	»	»	»	149	»	3	152	
7. do. i Bolbro.....	3	6	15	16	»	»	40	4403
II. Mulernes Legatskole ...	»	»	269	»	48	»	317	317
III. Odense Kommunes Børnehjem	2	1	31	18	2	»	54	54
C. Private Skoler:								
1. Odense private Realskole	6	»	122	»	38	»	166	
2. LouiseWintellers Pigeskole	»	8	»	169	»	88	265	
3. Marie Jørgensens Skoler.	4	5	64	163	14	52	302	
4. Ussing og Diedrichsens Realskole	4	2	68	43	10	1	128	
5. Odense Seminariums Børneskole.....	3	10	23	145	»	4	185	
6. Fri- og Fortsættelsesskolen i Nørregade	2	4	88	72	»	1	167	
7. Friskolen i Langgade ...	»	1	7	24	»	»	32	
8. Fru L. Christophersens Sk.	»	»	3	38	»	»	41	
Overføres...	158	150	2832	2732	113	155	6140	4854

Skolens Navn	Under skolepligtig Alder		skolepligtig Alder		Over skolepligtig Alder		Ialt	Sum
	Drenge	Piger	Drenge	Piger	Drenge	Piger		
Overført...	158	150	2832	2732	113	155	6140	4854
9. Emma Behrens Skole...	»	3	7	98	»	»	108	
10. Søndre Friskole.....	2	3	33	53	»	»	91	
11. B. Lunds Skole.....	1	1	29	48	»	»	79	
12. Kaptajn Danielsens Skole	»	»	19	»	»	»	19	
13. M. Thorups Skole.....	»	6	»	111	»	»	117	
14. Frk. Marie Heys Skole..	»	1	»	13	»	»	14	
15. Henriette Hørlücks Skole	13	»	91	»	»	»	104	
16. Frk. Marie Heins Skole.	4	1	40	3	»	»	48	
17. Fru Mortensens Skole ..	»	»	4	8	»	»	12	
18. Laura Petersens Skole ..	»	»	2	1	»	»	3	
19. Magda Prips Pogeskole .	»	1	3	2	»	»	6	
20. St. Mariæ (rom.kath.) Skole	2	2	21	19	»	»	44	1931
D. Skolepligtige Børn, som ikke søger Skolen her:								
1. Privat underviste i Hjemmet	»	»	3	5	»	»	8	
2. Børn, der er skolepligtige, men endnu ikke indmeldte i Skolen.....	»	»	1	2	»	»	3	
3. Svagelige, som ikke kan gaa i Skole	»	»	2	2	»	»	4	15
	180	168	3087	3097	113	155	6800	6800

Antallet af Børn i skolepligtig Alder her i Kommunen var altsaa den 31te December 1907: 3087 Drenge og 3097 Piger, ialt 6184, der var fordelte saaledes:

	Drenge.	Piger.	Sum.
I Katedralskolen	80	»	= 80
- Kommunens Skoler.....	2377	2078	= 4455
- private Skoler.....	624	1010	= 1634
Ikke skolesøgende.....	6	9	= 15
	3087	3097	= 6184

Antallet af samtlige Skolebørn, hjemmehørende her i Kommunen, har i de sidste 5 Aar været følgende:

1907	1906	1905	1904	1903
6800	6756	6765	6608	6559

E. Aarsprøverne

afholdes:

I Drengborgerskolens samtlige Afdelinger
den 13de, 14de, 22de og 23de April 1908.

I Pigeborgerskolens samtlige Afdelinger
samt i Betalingsskolen
den 24de, 25de, 27de og 28de April 1908.

I Skolen i Bolbro Tirsdag den 28de April 1908.

Lærermøder om Omflytningen i Klasserne afholdes
paa de respektive Børgerskoler Onsdag den 29de April
1908, Kl. 8 Fm., for Vestre Pigeborgerskoles Vedkommende
dog først kl. 10 samme Dag.

I Betalingsskolen prøves de indskrevne Elever Tors-
dag den 30te April Kl. 8. Samme Dags Efterm. Kl. 5
afholdes Sangprøven, hvorefter Bekendtgørelse om Eks-
amens Udfald finder Sted.

Elevernes Omflytning finder Sted i samtlige Børger-
skoler Torsdag den 30te April Kl. 8 og Kl. 1, henholdsvis
for Formiddags- og Eftermiddagsklasserne.

De ny indmeldte Elever i Førsteklasserne møder
paa deres respektive Skoler Torsdag den 30te April 1908,
Efterm. Kl. 3.

Det nye Skoleaar begynder Fredag den 1ste Maj
1908, Form. Kl. 8.

Odense Skolevæsen, Marts 1908.

Theodor Siersted.